

Czytaj dodatek Z SUCHEGO LASU

Twój TYDZIEŃ WIELKOPOLSKI

Najchętniej czytany
w WIELKOPOLSCE

Ukazuje się od 15 maja 2002 roku

**Nagroda
Business
Centre Club
Ostre Pióro
2006
dla Redaktora
Naczelnego**

Nagroda
Stowarzyszenia
Dziennikarzy
RP
Dziennikarskie
Koziołki 2016

Nagroda
Stowarzyszenia
Dziennikarzy
RP
Dziennikarskie
Koziołki 2007

BYŁO W TTW

Wolę satyrę szlachetną

Rozmowa z JERZYM
SKOCZYŁASEM,
satyrykiem,
członkiem
kabaretu ELITA
strony 5 i 13

SUCHY LAS

Każda rozmowa ma sens

Rozmowa
z AGATĄ PAKUŻĄ
psychoterapeutką
strony 6 i 9

**TARNOWO
PODGÓRNE**

Projekt budżetu 2025 w rękach radnych

strona 12

**SENSACJE
Z PRZESZŁOŚCI**

Poszukiwania waz z Gołuchowa

strona 14

MOTO

2-milionowy Mercedes trafił do Polski

strona 15

**Twój TYDZIEŃ
WIELKOPOLSKI
w WERSJI
ELEKTRONICZNEJ NA
www.twojtydzien.pl**

Rok XXII Numer 21-22 (542-543) 20 listopada 2024 ISSN 1734-5294 www.twojtydzien.pl e-mail: twoj-tydzien@wp.pl GAZETA BEZPŁATNA

Poznań Paderewskiego

strona 3

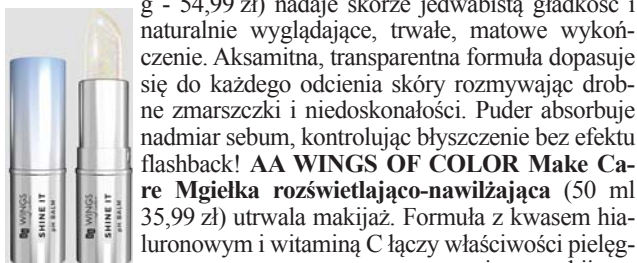
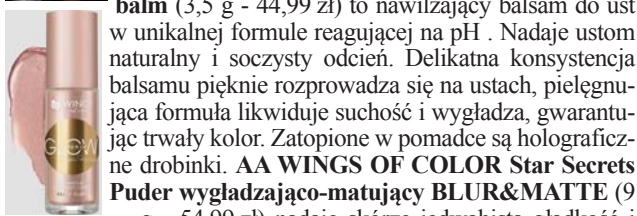
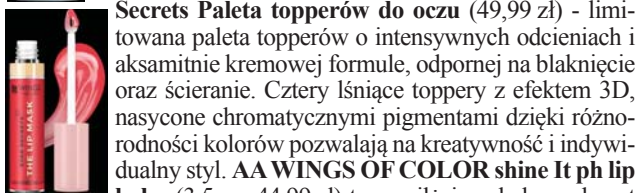

SKRZYPCE
VIOLIN
Warsztat Ch. E. Ganda, 1846 r., Paryż, Francja
I nagroda dla Henryka Wieniawskiego za ukończenie
Konservatorium Muzycznego w Paryżu
First Prize for Henryk Wieniawski
at the Paris Music Conservatory
MSP 1 1972

**CIEKAWOSTKI
KOSMETYCZNE**

Pielęgnujący makijaż

AA WINGS OF COLOR Power of Glow Rozświetlacz Fancy Glam (30 ml, 51,99 zł) ma kremową konsystencję i mikropigmenty, które odbijają światło. Sprawdzi się także jako rozświetlacz do ciała dla podkreślenia dekolty, nóg i linii ramion. Formuła zawiera składniki pielęgnujące skórę, takie jak złoto oraz witaminę C pochodzącą z aceroli, które przywracają skórze blask i świeżość. **AA WINGS OF COLOR Star Secrets Paleta topperów do oczu** (49,99 zł) - limitowana paleta topperów o intensywnych odcieniach i aksamitnie kremowej formule, odpornej na blaknięcie oraz ścieranie. Cztery lśniące topperzy z efektem 3D, nasycone chromatycznymi pigmentami dzięki różnorodności kolorów pozwalają na kreatywność i indywidualny styl. **AA WINGS OF COLOR shine It ph lip balm** (3,5 g - 44,99 zł) to nawilżający balsam do ust w unikalnej formule reagującej na pH. Nadaje ustom naturalny i soczysty odcień. Delikatna konsystencja balsamu pięknie rozprowadza się na ustach, pielęgnując formuła likwiduje suchość i wygładza, gwarantując trwały kolor. Zatopione w pomadce są holograficzne drobinki. **AA WINGS OF COLOR Star Secrets Puder wygładzająco-matujący BLUR&MATTE** (9 g - 54,99 zł) nadaje skórze jedwabistą gładkość i naturalnie wyglądające, trwałe, matowe wykończenie. Aksamitna, transparentna formuła dopasuje się do każdego odcienia skóry rozmywając drobne zmarszczki i niedoskonałości. Puder absorbuje nadmiar sebum, kontrolując błyszczenie bez efektu flashback! **AA WINGS OF COLOR Make Care Mgiełka rozświetlająco-nawilżająca** (50 ml 35,99 zł) utrwala makijaż. Formuła z kwasem hialuronowym i witaminą C łączy właściwości pielęgnacyjne z makijażowymi. **AA WINGS OF COLOR Star Secrets Maska do ust pielęgnacyjna** (6,5 ml, 34,99 zł) zapewni regenerację naskórka i sprawdzi się zarówno na dzień, jak i na noc. Redukuje uczucie suchości, napięcia oraz szorstkość. Zawiera masło kakaowe i ma wygodny aplikator. Pozostawia usta nawilżone, odżywione oraz pełne blasku i koloru. Testowana klinicznie z udziałem alergików.

cię naskórka i sprawdzi się zarówno na dzień, jak i na noc. Redukuje uczucie suchości, napięcia oraz szorstkość. Zawiera masło kakaowe i ma wygodny aplikator. Pozostawia usta nawilżone, odżywione oraz pełne blasku i koloru. Testowana klinicznie z udziałem alergików.

Smakowita pielęgnacja

ZIAJA jak co roku przygotowała kosmetyczną serię **Świąteczne Aromaty**. Są to produkty wegańskie tym razem otulające zapachem korzennego piernika, relaksujące zapachem pysznej śliwki w czekoladzie i pachnące mocno czekoladowym brownie. W każdej z serii: **Korzenny Piernik Śliwka w Czekoladzie i Brownie** jest **PIANKA DO MYCIA** (250 ml, ok. 14 zł), **ŻEL POD PRYSZNIC** (160 ml, ok. 10 zł), **MGIELKA DO CIAŁA** (100 ml, ok. 10 zł) i **KREM DO RĄK** (50 ml, ok. 8 zł). Wszystkie mają ponad 95% składników pochodzenia naturalnego. Korzenny piernik można też kupić jako spakowany zestaw prezentowy.

Zimowo kwiatowo

W tym roku marka **Yves Rocher** zabiera nas do Zimowego Ogrodu, który stał się inspiracją do stworzenia limitowanych kolekcji świątecznych kosmetyków. Wśród nich znajdziemy Wanielię & Orchideę oraz Granat & Magnolię. W limitowanych seriach mamy do wyboru zestawy kosmetyków (od 54,90 zł) oraz osobne produkty, w tym: **Żel pod prysznic i do kąpieli** - 28,90 zł/200 ml i 39,90 zł/400 ml, **Mleczko do ciała** - 51,90 zł/390 ml, **Żel do mycia rąk** - 25,90 zł/190 ml, **Balsam do ust** - 18,90 zł, **Mgiełkę do ciała i włosów** - 69,90 zł/100 ml, **Krem do rąk** - 25,90 zł/30 ml, **Peeling do ciała** - 51,90 zł/150ml. Jest też **Woda toaletowa Wanielia & Orchidea** - 159 zł/100ml. Kosmetyki są dostępne w sklepach stacjonarnych oraz na www.yves-rocher.pl

SEPHORA zestawy świąteczne

Makijaż może zmienić sposób, w jaki kobiety siebie postrzegają. Myślę, że pewna siebie kobieta może zawładnąć światem!" - twierdzi pochodząca z Dubaju influencerka Huda Kattan. **Huda Beauty Creamy Obsessions Eyeshadow Palette** - Paleta Cieni Do Powiek to kuszące cienie do powiek o bogactwie efektów - od lśniących metalików, po jedwabiste pudry. Wysoce napigmentowana formuła cieni stapia się ze skórą powiek nałożona pędzlem lub palcem. Palety zostały stworzone z myślą o wszystkich odcieniach skóry.

Marka **Hourglass** celebrytuje mariaż piękna, luksusu i nauki! **PHANTOM VOLUMISING GLOSS** - BŁYSZCZYK 3-w-1, o hybrydowej formule, nawilża usta, dodaje im objętości i blasku, już za jednym pociągnięciem, jest dostępny w 16 odcieniach **SHAPE & SCULPT LIP LINER** - KREDKA DO UST spełnia wszystkie nasze życzenia! Kremowa matowa tekstura i formuła od-

naturalnie podkreślonych oczu. Zestaw zawiera również eyeliner. **Drunk Elephant**™ to przede wszystkim zasada: przywrócić równowagę skóry! I nazwa inspirowana stanem upojenia słoni, po zjedzeniu owoców. **THE LIT-TLEST™ 7.0 Zestaw pięciu niezbędnych kosmetyków** do pielęgnacji na dzień i na noc, które oczyszczają, złuszcza, nawilżają, rozświetlają, wzmacniają i chronią skórę: Serum na dzień - C-Firma Fresh Day Serum 9 ml, serum intensywnie nawilżające - B-Hydra™ Intensive Moisturising Serum 8 ml, krem z poli-peptydami - Pro-tini™ Polypeptide Face Cream 15 ml, żel oczyszczający - Be-st-e™ No. 9 Cleansing Gel 30 ml oraz serum na noc - T.L.C. Framboos Glycolic Night Serum 8 ml.

porna na transfer (wzbogacona o odżywczy olej jojoba).

Misja marki **Byoma** polega na oferowaniu prostych (ale skutecznych) produktów o jednym, jasno określonym zadaniu - wzmocnieniu bariery skórnej... Angielska marka stworzyła gamę precyzyjnych i dostępnych cenowo produktów bogatych w składniki aktywne (kwas hialuronowy, niacynamid, zielona herbata itp.) wzmacniając barierę ochronną skóry.

Too Faced to marka makijażowa, która wie jak się bawić! Łączy zawiadziaki charakter z szykiem glamour i innowacyjnymi formułami. Czując się pięknym zewnątrz, wzmacniasz swoje piękno wewnątrz. **BETTER THAN SEX**

MASCARA DUO - DUET MASKAR Coś jeszcze lepszego niż mała przygoda? **PALETTE APPLE IN LOVE - PALETTE CIENI DO POWIEK** - pyszne, soczyste jabłuszko skrywa idealny makijaż na każdą okazję -18 ciepłych odcieni

Marka **Innisfree** ma jeden cel: wprowadzenie na rynek produktów ze składników pozyskanych w naturalny sposób, prosto z wyspy Jeju w Korei Południowej. **SPARKLING SKIN ROUTINE** - **Pelen energii rytuał pielęgnacyjny** w 3 krokach: Oczyszczanie - maska oczyszczająca pory, z gliną - Volcanic Pore Clay Mask (kremowa, delikatna, oczyszczająca i złuszcząca). Ukierunkowana kuracja - serum z zieloną herbatą i kwasem hialuronowym - Green Tea Seed Hyaluronic Acid Serum (nawilża i chroni uszkodzoną skórę). Na koniec - nawilżenie - krem przywracający blask - kremowy żel z wiśnią japońską i niacynamidem - Cherry Blossom Jelly Cream.

Sekret sukcesu marki **Glow Recipe**? Łączenie ekstraktów z owoców bogatych w antyoksydanty z delikatnymi składnikami aktywnymi - dla unikalnych i innowacyjnych produktów! **BLACKBERRY RETINOL BLEMISH SERUM**™

(cztery błyszczące, trzy metaliczne, dwa satynowe i dziewięć matowych). **JEWEL CRUSH - PALETA DO POLICZKÓW** Trzy odcienie różu Cloud Crush i jeden odcień rozświetlacza Moon Crush.

Mistrzynie makijażu o światowej renomie - **Natasha Denona** - zaspokajają pragnienia, dzięki kolekcji zaawansowanych kosmetyków o wysokiej jakości i bogatych formułach nasyconych pigmentami. **BABY IN NEED A NUDE EYESHADOWS - ZESTAW KOSMETYKÓW DO MAKIJAŻU OCZU** w neutralnych tonacjach - dla pięknych,

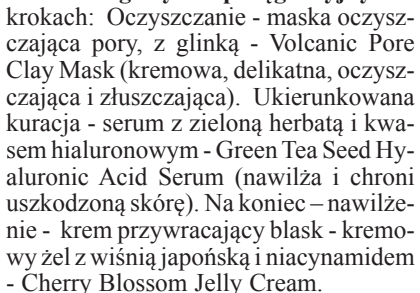
naturalnie podkreślonych oczu. Zestaw zawiera również eyeliner.

Drunk Elephant™ to przede wszystkim zasada: przywrócić równowagę skóry! I nazwa inspirowana stanem upojenia słoni, po zjedzeniu owoców. **THE LIT-TLEST™ 7.0 Zestaw pięciu niezbędnych kosmetyków** do pielęgnacji na dzień i na noc, które oczyszczają, złuszcza, nawilżają, rozświetlają, wzmacniają i chronią skórę: Serum na dzień - C-Firma Fresh Day Serum 9 ml, serum intensywnie nawilżające - B-Hydra™ Intensive Moisturising Serum 8 ml, krem z poli-peptydami - Pro-tini™ Polypeptide Face Cream 15 ml, żel oczyszczający - Be-st-e™ No. 9 Cleansing Gel 30 ml oraz serum na noc - T.L.C. Framboos Glycolic Night Serum 8 ml.

Marka **Innisfree** ma jeden cel: wprowadzenie na rynek produktów ze składników pozyskanych w naturalny sposób, prosto z wyspy Jeju w Korei Południowej. **SPARKLING SKIN ROUTINE** - **Pelen energii rytuał pielęgnacyjny** w 3 krokach: Oczyszczanie - maska oczyszczająca pory, z gliną - Volcanic Pore Clay Mask (kremowa, delikatna, oczyszczająca i złuszcząca). Ukierunkowana kuracja - serum z zieloną herbatą i kwasem hialuronowym - Green Tea Seed Hyaluronic Acid Serum (nawilża i chroni uszkodzoną skórę). Na koniec - nawilżenie - krem przywracający blask - kremowy żel z wiśnią japońską i niacynamidem - Cherry Blossom Jelly Cream.

Sekret sukcesu marki **Glow Recipe**? Łączenie ekstraktów z owoców bogatych w antyoksydanty z delikatnymi składnikami aktywnymi - dla unikalnych i innowacyjnych produktów! **BLACKBERRY RETINOL BLEMISH SERUM**™

Marka **Innisfree** ma jeden cel: wprowadzenie na rynek produktów ze składników pozyskanych w naturalny sposób, prosto z wyspy Jeju w Korei Południowej. **SPARKLING SKIN ROUTINE** - **Pelen energii rytuał pielęgnacyjny** w 3 krokach: Oczyszczanie - maska oczyszczająca pory, z gliną - Volcanic Pore Clay Mask (kremowa, delikatna, oczyszczająca i złuszcząca). Ukierunkowana kuracja - serum z zieloną herbatą i kwasem hialuronowym - Green Tea Seed Hyaluronic Acid Serum (nawilża i chroni uszkodzoną skórę). Na koniec - nawilżenie - krem przywracający blask - kremowy żel z wiśnią japońską i niacynamidem - Cherry Blossom Jelly Cream.

potrójna kombinacja 0,16% retinoidów pomaga redukować niedoskonałości, wygładza drobne linie zmarszczek oraz odblokowywać pory.

Nowojorska marka **AMIKA** założona w Brooklynie w 1997 roku w niezawodnych i fantazyjnych produktach

do pielęgnacji włosów oferuje: autorski składnik - rokitnik (superowoc), kolorowe opakowania oraz miłość do wegańskich formuł... **MASK QUEST - ZESTAW KOSMETYKÓW NAWILŻAJĄCYCH I ODŻYWCZYCH** pokazuje, że suche końcówki włosów to już przeszłość! Maska Soulfod Mask (w pełnym formacie - 250 ml) oraz kuracja na noc - Dream Routine Night Moisturising Treatment (również w pełnym formacie - 100 ml) - to

obietnica włosów miękkich w dotyku przez całą dobę.

Od ponad 40 lat Duńczyk **Ole Henriksen** dzieli się ze swoimi klientami doświadczeniem w pielęgnacji skóry. Za sprawą produktów łączących naturalne składniki, silne czynniki aktywne i kwasy tłuszczowe skutecznie złuszcza, pielęgnuj i łagodzi skórę, aby zapewnić jej zdrowy blask! **AFTER PARTY PEPTIDES - ZESTAW KOSMETYKÓW Z PEPTYDAMI** stworzony do poświęconej regeneracji (jako kuracja po szaleństwach): krem - Strength Trainer Peptide Boost Moisturizer 50 ml - w pełnym formacie oraz olejek do twarzy - HydrabARRIER Nourishing Facial Oil 15 ml. Ten duet to same korzyści dla skóry...

STRONĘ PRZYGOTOWAŁA MONIKA MAŃKOWSKA

Poznań Paderewskiego - ponad 30 wydarzeń w 6 dni

Twój TYDZIEŃ WIELKOPOLSKI miał przyjemność uczestniczyć w konferencji prasowej w Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu. Była ona poświęcona organizowanemu tuż przed Narodowym Świętem Niepodległości III Paderewski Festival. W trakcie spotkania organizatorzy przedstawili program tego wydarzenia i opowiedzieli o historycznym nagraniu dokonanym z wykorzystaniem oryginalnych skrzypiec z 1846 roku z warsztatu Ch.F. Ganda w Paryżu należących do Henryka Wieniawskiego. Mieliśmy okazję oglądać ten piękny instrument w trakcie konferencji.

MONIKA MAŃKOWSKA

Od 7-12 listopada w Poznaniu i Wielkopolsce po raz kolejny odbył się Festiwal Ignacego Jana Paderewskiego. Była to okazja do podążania śladami tego wybitnego pianisty, kompozytora i męża stanu, którego postać łączy się z historią naszego regionu. Program artystyczny, obejmujący recitale i koncerty kameralne, spektakle, spotkania i prelekcje przypominał twórczość Paderewskiego i innych polskich kompozytorów. Tematem tegorocznej edycji było życie Paderewskiego w Szwajcarii, gdzie spędził ponad 40 lat, łącząc działalność artystyczną z polityczną i charytatywną. Wydarzenia zorganizowano w Pozna-

niu i miejscach związanych z pamięcią o Paderewskim. Koncerty odbyły się też w miejscowościach: Komorniki, Rokietnica, Skrzynki, Jankowice, Wągrowiec, Stęszew czy Białęgi.

- *Pomysł zrodził się gdy w 2019 roku organizowaliśmy dużą akcję promocyjną w związku ze spektaklem Teatru Muzycznego „Wirtuoso” i wtedy postanowiliśmy zorganizować festiwal – powiedział Przemysław Kieliszewski, dyrektor III Paderewski Festival. - Ponieważ organizatorem tego wydarzenia jest Stowarzyszenie Wielkopolan, to festiwal nie dotyczy tylko Poznania, jak większość imprez związanych z Paderewskim, lecz rozszerzył*

się na sąsiednie miejscowości. Chcemy Paderewskiego wspominać, docenić jako postać najsłynniejszego artysty i kompozytora na świecie w tamtym czasie i chcemy propagować muzykę polską. Paderewski jest do dziś jedynym polskim kompozytorem, którego utwór został premierowo wykonany w Metropolitan Opera. Chociaż nie jest w pierwszej trójce najwybitniejszych polskich kompozytorów, ponieważ występował i nie miał czasu na komponowanie, to jednak swoje piętno w muzyce polskiej odcisnął. Oczywiście większość imprez odbywa się w Poznaniu, nawiązujemy do wizyty Paderewskiego w 1918 roku, do placu Wolności ulicy Paderewskiego... itd. Wiele instytucji poznańskich współpracuje przy organizacji festiwalu między innymi Akademia Muzyczna i Uniwersytet Adama Mickiewicza. Bilety na festiwal rozeszły się błyskawicznie.

- Skrzypce, które tu widzimy, należały do Henryka Wieniawskiego – wyjaśnił Patryk Frankowski, kierownik Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu. - Jest to jeden z naszych najciekawszych instrumentów związanych z postacią wielkiego polskiego wirtuoza. Ten bardzo dobrej klasy instrument już nie raz był wykorzystywany na koncertach, ale po raz pierwszy przy nagraniu zarejestrowanym tutaj w tej sali muzeum, która okazała się świetna do nagrań. Ja jestem zachwycony brzmieniem. Cieszę się, że te skrzypce zostały wykorzystane do takiego wykonania i mam nadzieję, że nasze instrumenty zaczną częściej poza gablotami słyszeć muzykę.

- Była to okazja aby nagrać taki szczególny repertuar - powiedział Michał Bryła, skrzypek grający na instrumencie Henryka Wieniawskiego z Meccore String Quartet. - Mogliśmy zagrać Kwartet Smyczkowy Józefa Wieniawskiego, premierowe nagranie Wariacji i Fugi F-dur Ignacego Jana Paderewskiego, a całość łączy ten instrument Henryka Wieniawskiego, czyli brata Józefa, który

akurat na kwartet smyczkowy nie napisał żadnego utworu. Staraliśmy się o jak najlepszą jakość dźwięku. Jest to bardzo dobry instrument o wyjątkowej wartości sentymentalnej. Skrzypce nie opuszczają murów muzeum, stąd próby i nagranie odbywały się tutaj. Nie miałem zbyt wiele czasu, aby zapoznać się z instrumentem przed nagraniem, ale wrażenia były wspaniałe. Czymś unikalnym była możliwość zagrania muzyki Józefa na skrzypcach Henryka Wieniawskiego, który na nich grał jako mały chłopiec. A już wtedy był wybitnym artystą.

Podczas koncertu inauguracyjnego w Bazarze Poznańskim wystąpił właśnie kwartet smyczkowy Meccore String Quartet. W kolejnych dniach melomani mogli uczestniczyć w licznych recitalach fortepianowych, koncertach kameralnych i występach artystów takich jak Maria Gabrys-Heyke, Reverie Piano Duo, Dorota Cybulska,

Krzysztof Herdzin, Polish Violin Duo i wielu innych. W ramach Festiwalu odbyła się premiera płyty nagranej w lipcu w Studio S-1 Polskiego Radia: Complete songs of Ignacy Jan Paderewski w wykonaniu Marzeny Michałowskiej (sopran) i Małgorzaty Sajny-Mataczyńskiej (fortepian), dyrektorem artystycznym Festiwalu. Punktem kulminacyjnym Festiwalu był Recital Chopinowski Hyuk Lee w Auli UAM. Na melomanów czekały wydarzenia towarzyszące, m.in. koncerty organowe, biograficzny musical „Virtuoso” w Teatrze Muzycznym w Poznaniu i konferencja „Paderewski w Szwajcarii” w Muzeum Instrumentów Muzycznych.

Festiwal był okazją do świętowania jubileuszowego 100 Salonu Poezji Anny Dymnej, z udziałem inicjatorki projektu, w Auli UAM. Wykonano liryki Mickiewicza z muzyką Paderewskiego, który 100 lat temu otrzymał od Uniwersytetu Poznańskiego tytuł doktora honoris causa. Podczas kilku wydarzeń prezentowano pamiątki po Paderewskim ze zbiorów Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Organizatorem wydarzenia było Bona Fide Stowarzyszenie Wielkopolan. Dofinansowano je ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyka”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca oraz ze środków budżetowych Miasta Poznania i Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Skrzypce te były często wykorzystywane w koncertach dzięki temu, że zachowały się w bardzo dobrym stanie. Trafily w ręce Henryka Wieniawskiego jako prezent, gdy Henryk Wieniawski jako bardzo młody chłopiec z wielkimi honorami ukończył Konserwatorium Muzyczne w Paryżu już będąc wspaniałym wirtuozem i podziwianym artystą.

FOT. (3X) - MONIKA MAŃKOWSKA

KARYKATURA SHOW

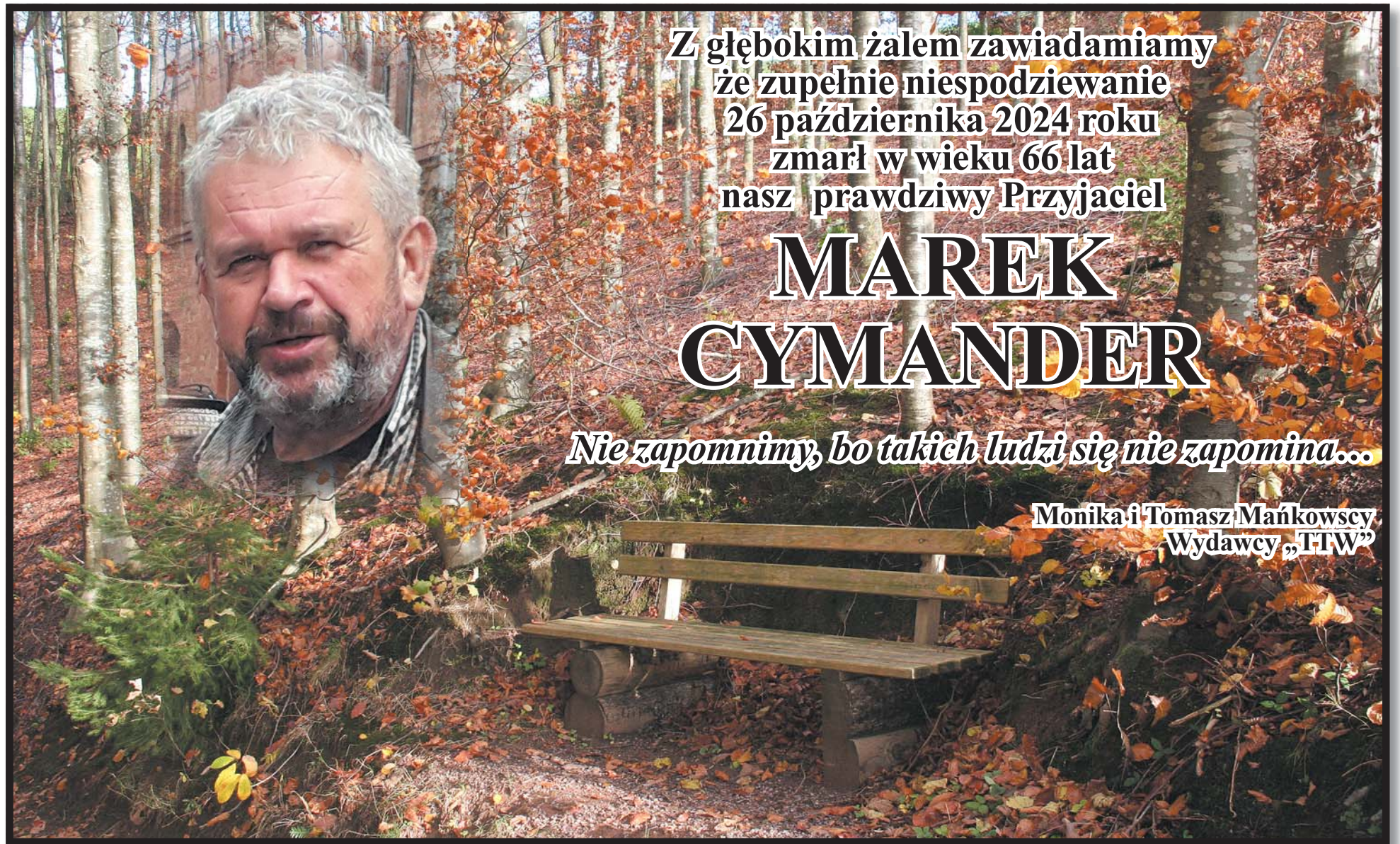
„Jeden z najszybszych karykaturzystów świata”

Cata Polska ...Europa, USA, Australia

www.karykatyry.com • karykatyry@onet.pl

Firmowe eventy
konferencje,
targi,
wesela...

Z głębokim żalem zawiadamiamy
 że zupełnie niespodziewanie
 26 października 2024 roku
 zmarł w wieku 66 lat
 nasz prawdziwy Przyjaciel

MAREK CYMANDER

Nie zapomnimy, bo takich ludzi się nie zapomina...

Monika i Tomasz Mańkowscy
 Wydawcy „TTW”

Żegnaj Przyjacielu...

Marka znam całe życie. Ponad 60 kilka lat. Jesteśmy... Byliśmy sąsiadami, którzy mieli wspólny płot. Ten płot nie dzielił, a łączył. Gdy dzisiaj patrzę wstecz, to nie mogę sobie przypomnieć, byśmy przez te ponad 60. lat chociaż raz się poważnie pokłócili. Bo taki właśnie był Marek, a to sporo mówi o człowieku.

Jako jeden z pierwszych dowiedziałem się, że Marek nie żyje. W piątek wieczorem umówiliśmy się telefonicznie na sobotę rano. Na spotkanie i tradycyjną herbatę z miodem i cytryną. Nie było żadnego ważnego tematu do obgadania, ot, tak jak zwykle chcieliśmy z sobą trochę побыć. Niestety, tego dnia już się nie spotkaliśmy...

Gdy dowiedziałem się, że Marek nie żyje nie byłem smutny, byłem wściekły. I tak mam do teraz. Dzisiaj nie jestem smutny, nie jestem rozgoryczony, jestem wkurw... Przepraszam, jestem wkurzony. Nie na Marka, na sytuację. Bo Marek nie chciał już teraz i w ten sposób powiedzieć nam wszystkim „do widzenia”. Wiem o tym - ostatnio trochę rozmawialiśmy na ten temat, bo ostatnio wokół było sporo pogrzebów, sporo śmierci.

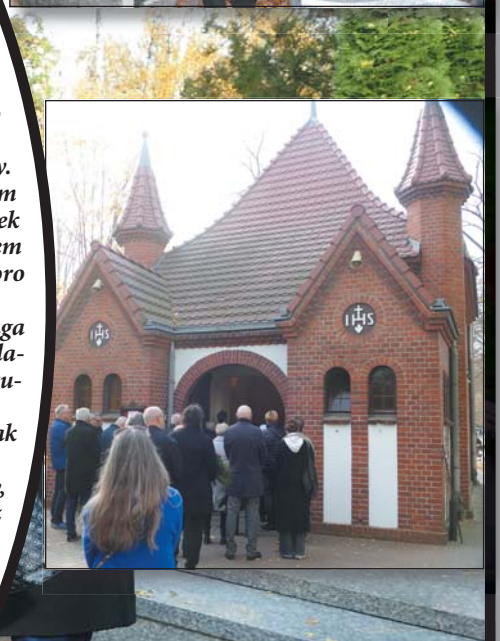
Gdy myślę o Marku przypomina mi się zdanie, że przyjaciel, który ci pomaga zanim zdążysz go o to poprosić, to dar. A Marek właśnie taki był. Był na pewno darem dla mnie, dla mojej rodziny. Myślę, że dla Państwa również skoro jesteście tutaj tak licznie dzisiaj z nami. Z Nim...

Jak można Markowi podziękować za tę przyjaźń. Spróbujmy choć trochę tak jak on traktować przyjaciół i znajomych. To nie będzie łatwe, ale spróbujmy.

Wczoraj moja córka Ewa przypomniała mi ostatnie urodziny mojej Mamy, która zmarła kilka tygodni później. Było to 24 września 2023 roku. Marek też był zaproszony na przyjęcie. Przyszedł w garniturze, co Mu się rzadko zdarzało. Jaki prezent przyniósł 93-letniej Jubilatce? Czekoladki „Merci”? Ulubione kwiaty Mamy? Nie! Cytrynówkę własnej roboty, czym wzbudził aplauz wszystkich gości i obdarowanej...

Proponuję dzisiaj wieczorem, gdy opadną już emocje, gdy będziemy mieli chwilę tylko dla siebie, gdy się wreszcie wyciszymy, wypić za Marka. Co kto tam będzie miał pod ręką. Nie musi być dużo. Może być symbolicznie. Z postanowieniem, że nie zapomnimy... Nie zapomnimy Marka...

Tomek Mańkowski
 (Mowa Pożegnalna – Poznań, Cmentarz
 Górczyński, 31 października 2024 roku)

15 maja 2022 roku minęło 20 lat od dnia wydania pierwszego numeru „Twojego TYGODNIA WIELKOPOLSKIEGO”. W tym czasie ukazało się na naszych łamach sporo tekstów, które – jak nam się wydaje – warto przypomnieć.

Wolę satyrę szlachetną

Rozmowa z JERZYM SKOCZYLAŚEM, satyrykiem z kabaretu ELITA

- Co ma wspólnego ukończenie automatyki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej z kabaretem?

- Niewiele. Równie dobrze mogłem ukończyć górnictwo odkrywkowe albo wydział architektury. W moim przypadku studia to było miejsce, nazwijmy to górnolotnie, intelektualnej przygody. Mój zawód wyuczony

ma niewiele wspólnego z zawodem wykonywanym, co w naszej branży jest czymś bardzo zwyczajnym. Tadek Drozda ukończył ten sam wydział co ja na Politechnice Wrocławskiej, nie żyjący już Janek Kaczmarek też wyszedł z tej samej uczelni. W moim przypadku kierunek nie był najważniejszy, tylko sam fakt studiowania, wejścia w studenckie życie. Wówczas

było to życie bujne, twórcze i tak trafiłem do kabaretu, który powoli stał się moim zawodem. Już pod koniec studiów wiedziałem, że dyplom ukończenia Politechniki będzie bardziej pamiątką niż przepustką do zawodowego życia.

- Na estradę trafił pan jeszcze w czasie studiów?

- Na drugim roku studiów już poważnie zaczynałem swoją działalność kabaretową.

- Jak udawało się pogodzić kabaret ze studiami? Wpłynęło to na wydłużenie pana nauki?

- Nie, ja byłem dosyć pilnym stu-

dentem i skończyłem studia w terminie bez żadnego urlopu dziekańskiego. Tadek Drozda zdecydowanie dłużej studiował ode mnie, bo o całej cztery lata, ale... może jest lepiej wykształcony. Jak widać dokładniej studiował niż ja. Janek Kaczmarek też był pilnym studentem, on był od nas trochę starszy – jak zaczynaliśmy to Janek był już na czwartym roku, był takim już dojrzałym studentem. Studiować jak się okazuje też trzeba umieć...

- Studio 202 czyli radiowy magazyn rozrywkowy, który pojawia się regularnie od 1956 roku na antenie radiowej to klasyka gatunku. Pan dołączył do Studia w latach siedemdziesiątych. Jaka jest recepta na to, by przez tyle lat śmieszyć i nie ośmieszać się równocześnie?

- To jest kwestia chyba dobrej szkoły. My otrzymaliśmy bardzo dobrą szkołę, naszym mistrzem i mentorem był Andrzej Waliński, który – niestety – zmarł ponad dwadzieścia lat temu. On nas nauczył satyry szlachetnej, to nie była satyra depcząca kogokolwiek, nie kopiująca, jeśli już to delikatnie szczypiąca tego i owego, odkrywająca pewne wady, ale zawsze z uśmiechem, i to z uśmiechem sympatii. Jeśli już pojawiała się drwina, to lekka, nigdy niszcząca, wdeptująca w glebę. Unikaliśmy drastyczności i dosadności. Tego nauczył nas Andrzej, który zawsze się sympatycznie wypowiadał na przykład, nawet w owych czasach, o milicjantach. Wiadomo, milicjant był może i trochę głupkowaty, ale zawsze był to człowiek bardziej sympatyczny niż zbrodniczy w wydaniu Andrzeja. Bardziej niedołąga niż bandzior. To był taki inny, delikatniejszy sposób na satyryczne

postrzeganie rzeczywistości. Sposób dzisiaj rzadko spotykany. W naszych tekstach nigdy nie pada prawdziwe nazwisko, co dzisiaj z ochotą stosują prawie wszystkie kabarety. Unikaliśmy mówienia wprost, co jest zresztą łatwiejsze. Powie pan „premier” i już się wszyscy śmieją.

- Polityka jest śmieszna?

- Nigdy obsesyjnie nie trzymaliśmy się polityki. Wiadomo, w jakiś tam sposób ocieraliśmy się o nią, bo komentowaliśmy naszą rzeczywistość, naszą codzienność, ale nigdy nie był to główny temat i walka z konkretnymi osobami czy partiami politycznymi.

- Kabaret uznawany jest za jedną z najtrudniejszych profesji, w której często trzeba improwizować, bo wszystkiego nie da się przewidzieć, bo różne są reakcje publiczności. Dla pana to bułka z masłem, czy ciągle, po tylu latach bycia na scenie, stres?

- Bez kokieterii powiem, że w moim przypadku każdy występ wiąże się ze stresem. Mało, powiem, że kabaret właśnie na tym polega, no bo – nie ubliżając aktorom dramatycznym – tego Otella czy inną Dezdemonę można zagrać w ten sam sposób kilkadziesiąt razy. Kabaret jest zawsze żywy. Kabaret bez interakcji, zaangażowania widzów nie istnieje. Dlatego w moim przypadku każdy spektakl jest inny, niepowtarzalny. I, co warto dopowiedzieć, nieprzewidywalny. Kiedyś był wyraźny podział na publiczność z wielkich miast i miasteczek. Dzisiaj to się zmieniło. Teraz bez problemu znakomity wieczór może się odbyć w małym wiejskim domu kultury, gdzie publiczność reaguje znakomicie i „kupuje” rozumnie wszystkie żarty, a w dużym mieście może być sztywno i ponuro. Wszystko to się bardzo wyrównało i dzięki temu dla nas każdy występ może być, i prawie zawsze jest, ogromnym zaskoczeniem. Każdego dnia jest to zmierzanie się z widownią, zmierzanie w dobrym tego słowa znaczeniu, bo polega ono na współpracy. Samemu śmiać się w obecności innych z własnych dowcipów to trochę głupie.

- W ostatnich latach mamy do czynienia z wysypem kabaretów. To dobrze? Pytam, bo mam wrażenie, że poziom się obniża? Ktoś tam biega z ADHD po scenie, krzyczy, a jak już wypowie wyraz uważany powszechnie za wulgarny, to publiczność szaleje, zwija się ze śmiechu, rechocze jak opętana. Mnie to smuci. A pana?

- Dobrze, że pan to powiedział, a nie ja. Niestety, muszę się z panem zgodzić. Jestem pełen szacunku i uznania dla tych młodych ludzi, którzy garną się do kabaretu – i zrozumiałe, że mają oni inny sposób bycia, także na scenie, inny sposób artykułowania żartów, skeczy, monologów – ale w wielu przypadkach ta przewaga formy nad treścią trochę mnie martwi. Bywa, że na scenie więcej jest rekwizytów niż dobrych żartów. Bywa, że poza samą kreacją, nawet prostym wyglądem niczego nie ma. Brakuje słowa, myśli, tre-

Dokończenie na stronie 13

ATRAKCYJNE CENY!

RENAULT

AUTO DRAP
SERWIS GWARANCYJNY
I POZWALAJĄCY

TEL. 61 868-44-61
POZNAN-LAWICA,
UL. ZIOTOWSKA 18/19
WWW.AUTODRAP.PL

TWOJY TYDZIEŃ
WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 15 maja 2002 roku

Rok XI Numer 3209 6 lutego 2013 ISSN 1734-5294 www.twoj-tydzien.pl e-mail: twoj-tydzien@wp.pl GAZETA BEZPŁATNA

JERZY SKOCZYLAŚ
satyryk, członek kabaretu ELITA

Wolę satyrę szlachetną

strony 3, 8, 9

Jesteśmy laureatem nagrody Stowarzyszenia Dziennikarzy RP Dziennikarskie Koziołki 2007

Jesteśmy laureatem nagrody Business Centre Club Ostre Pióro 2006

Zeskanuj ten kod telefonem i czytaj TWOJ TYDZIEŃ w Internecie

TAK MYŚLĘ
Tomasz Mańkowski
Tusk za bary z Gowinem
strona 6

Dzieci nękanie online
strony 6, 9

Walentynki z Twoim TYGODNIEM WIELKOPOLSKIM

Psychotest dla Pań
strona 6

Następny numer 20 lutego 2013

Dla
Twojego
(a od dziś) Mojego
Tygodnia
wielkopolskiego

Serdeczności
i życzenia wszelkiego dobra

Jan Skoczylas

Twój TYDZIEŃ

Z SUCHEGO LASU

Każda rozmowa ma sens

Rozmowa z AGATĄ PAKUŻĄ psychoterapeutką z Punktu Pomocy Psychologicznej dla seniorów w Suchym Lesie

FOT. – ARCHIWUM

- Gmina Suchy Las pozyskała z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu grant w wysokości 275.284,08 złotych w ramach projektu pod nazwą „Wielkopolskie telecentrum opieki”. Projekt składa się z dwóch elementów. Pierwszym jest Regionalny System Teleopieki. Należy do niego Telecentrum z ratownikami medycznymi oraz Centrum Społeczne zorganizowane i finansowane przez ROPS. Drugi element to Gminny System

Wsparcia Seniorów, którym w ramach grantu zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej. W ramach tego systemu Punkt Pomocy Psychologicznej dla seniorów uruchomiony został w lipcu w Klubie Seniora „Dębowy Liść” w Suchym Lesie, przy ul. Obornickiej 117. Czy to był dobry pomysł? Taki Punkt naprawdę jest potrzebny?

- To był bardzo dobry pomysł...

- Pytam o to, bo wciąż ostatnio słyszymy o potrze-

bie wsparcia psychologicznego dzieci, nastolatków, uczniów, studentów. Jakoś w przestrzeni publicznej nie mówi się nic o seniorach.

- Ale to nie znaczy, że sprawy nie ma. Seniorzy borykają się z problemami ekonomicznymi, ale bywa, że bardziej doskwierają im problemy związane ze stratami. Tracą bliskich, tracą zdrowie, tracą siły fizyczne... Wprawdzie siły fizyczne traci się już od wieku średniego, ale dopiero dla seniorów bywa to bardzo dokuczliwe i de-

prymujące. Najczęściej spotykam się z seniorami, którzy byli aktywni zawodowo, którzy mieli wiele zainteresowań, a teraz dopadają ich rozmaite dolegliwości i nagle okazuje się, że nie są już zdolni do wielu rzeczy, które robili wcześniej. W zależności od całej historii ich życia, od osobowości, od umiejętności radzenia sobie z tego typu problemami część z nich popada w stan przygnębienia, w stany depresyjne, lękowe. Czasami konieczna jest farmakoterapia.

- Na przykład?

- Zdarza się, że senior upadnie, będzie miał z tego powodu poważne konsekwencje, bo to są zazwyczaj sytuacje niebezpieczne. Potem przejście z łazienki do pokoju może być bardzo trudne, bo mierzy się z lękiem, że znowu coś mu się stanie. To może wydawać się młodszym osobom niezrozumiałe albo nawet dziwne, ale to jest naprawdę duży problem dla seniorów.

- Z czym jeszcze mierzą się osoby starsze?

- Z konsekwencjami wcześniejszych złych życiowych wyborów, wcześniejszych

zaniechań. To, co nie zostało zrobione, powiedziane, rozwiązane 30 lat wcześniej dzisiaj staje się dużym kłopotem. To brutalne, ale tak jest. Różne nie załatwione w przeszłości ważne sprawy, szczególnie te związane z relacjami, piętrzą się, powodują coraz więcej konfliktów, nieprzyjemnych sytuacji. Wzmacnia to jeszcze świadomość, że „ja już za bardzo nie mam wyjścia”. Niczego już nie zmienię. Nie mam już 40 lat, gdy można zaczynać życie od nowa. I w takim przypadku senior nie liczy już na zmiany. Trwa, ale nie jest w tym trwaniu szczęśliwy.

- Samotnym też nie jest fajnie być...

- Samotność to bardzo częste zjawisko w tej grupie wiekowej. Wielu seniorów szczególnie tych owdowiałych cierpi z powodu samotności. Dotyczy to także tych, którzy wychodzą z domów, działają w klubach seniora, choćby tak prężnych, jak te które są w naszej gminie. Ale powroty do pustego domu są bardzo trudne. Fakt że ze wszystkim trzeba sobie radzić samemu sprawia ból...

- Kolejna sprawa to

opieka. Polska nie jest krajem, który pod tym względem rozpieszcza osoby starsze. Nie ma systemu, każdy musi sobie radzić sam, a jest to bardzo trudne.

- Bywa często, że jeden z seniorów jest już w bardzo kłopotliwej sytuacji zdrowotnej, drugiemu pewnie rzeczy zaczynają doskwierać i nagle... robi się problem. Dzieci mniej lub bardziej chętnie pomagają, ale przecież też mają swoje sprawy, swoje życie. Jest problem z tak wydawałoby się prozaicznymi sprawami jak zakupy...

- Kto może skorzystać z pani pomocy w Punkcie Pomocy Psychologicznej dla seniorów?

- Każdy senior z gminy Suchy Las, który skończył 60 lat. Ta pomoc psychologiczna dotyczy również opiekunów seniorów i dla tej grupy, jak pokazuje praktyka, pomoc też jest potrzebna.

- Z tego co wiem, jest to także Punkt mobilny?

- To konieczne, bo niekiedy seniorzy potrzebują pomocy i wsparcia, a nie są w stanie sami do mnie dojechać choćby z powodów zdrowotnych

Dokończenie na stronie 9

ZAPRASZAMY
od poniedziałku do soboty
i w niedziele handlowe

www.galeriasucholeska.pl

<https://pl-pl.facebook.com/galeriasucholeska/>

GALERIA
SUCHOLESKA

Wójt Gminy z Honorowym Odznaczeniem za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego!

Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera otrzymał Honorowe Odznaczenie za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego. Natomiast Honorowego Wawrzyna Pracy Organicznej przyznano profesorowi Marianowi Goryni, byłemu rektorowi Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, mieszkańcowi gminy. W środę 13 listopada w Poznaniu odbyła się Gala XIII Dni Pracy Organicznej, której organizatorem jest Unia Wielkopolan.

Uczestnicy uroczystości spotkali się przy pomniku Karola Marcinkowskiego, gdzie złożono kwiaty. Następnie przeszli do Bazaru Poznańskiego. W tym historycznym miejscu, w Sali Białej odbyła się uroczysta Gala.

Wójt Grzegorz Wojtera Honorowe Odznaczenie za zasługi dla Wo-

jewództwa Wielkopolskiego odebrał z rąk Przewodniczącej Sejmiku Wielkopolskiego Tatiany Sokołowskiej.

– To dla mnie niesamowite wyróżnienie i podsumowanie mojej wieloletniej pracy samorządowej. Tym bardziej mi miło, że jest to najwyższe regionalne wyróżnienie

skierowane do osób, które w sposób wybitny wnoszą wkład w rozwój gospodarczy, naukowy, kulturalny i społeczny województwa wielkopolskiego – skomentował przyznanie Odznaczenia wójt Grzegorz Wojtera.

Specjalne wyróżnienie – Medal „Wolna – Organiczna – Wielka” otrzymał Starosta Poznański Jan Grabkowski.

W tym roku oprócz prof. Mariana Goryni (wawrzyn honorowy) Wawrzyny Pracy Organicznej otrzymali: Krystyna Chowańska (wawrzyn im. Emilii Szczanieckiej) – była prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koninie, Jan Maćkowiak (wawrzyn – kultura), dyrektor Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, dr Marek Rezler (wawrzyn – edukacja), historyk wojskowości, dziejów Polski i Wielkopolski, prof. Krzysztof Hajder (wawrzyn – praca na rzecz wspólnot lokalnych) z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, dr Dariusz Grzybek (wawrzyn partnerska formuła budowania gospodarki), prezes Fundacji Zakłady Kórnickie, która nie tylko prowadzi działalność społeczną, ale również gospodarczą.

Wszystkim laureatom gratulujemy!

Sucholeska Karta Mieszkańca

www.sljestemstad.pl

Zostań Partnerem

Szeroka reklama – nowi klienci dla Twojej firmy

Korzystaj jako Mieszkaniec

Do 50% taniej na produkty i usługi u Partnerów
Atrakcyjne **profity**

Pobierz aplikację
Suchy Las – jestem stąd

Wszystko załatwisz
przez Internet

Zadzwoń do nas
+48 61 8926-287

Napisz do nas
kartamieszkanca@suchylas.pl

SKORZYSTAJ Z PROGRAMU PROFILAKTYKI OSTEOPOROZY DLA MIESZKAŃCÓW GMINY

Centrum Medyczne Diagnostyka Obrazowa oraz Gmina Suchy Las zapraszają mieszkańców gminy na bezpłatne badania pn. „Program profilaktyki w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców gminy Suchy Las na lata 2023-2025”.

DLA KOGO BEZPŁATNE BADANIE?

Z badań mogą skorzystać:

- kobiety w wieku 65 lat i więcej,
- kobiety w wieku 40-64 lat z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem złamania osteoporotycznego,
- mężczyźni w wieku 75 lat i więcej (po objęciu kompleksową interwencją min. 30% kobiet w wieku 65 lat i więcej mieszkających na terenie gminy Suchy Las).

KIEDY I GDZIE BĘDZIE MOŻNA SIĘ PRZEBADAĆ?

W listopadzie odbyły się badania w Suchym Lesie i Złotnikach Wsi. W grudniu badania zostaną przeprowadzone w następujących terminach i lokalizacjach:

- 5 grudnia 2024 r. – Biedrusko,**
Dom Osiedlowy przy ul. Zjednoczenia 4, w godz. 8.30 – 17.00,
- 11 grudnia 2024 r. – Chludowo,**
Stary Bar przy ul. Poznańskiej 11, w godz. 8.30 – 17.00.

W celu sprawniejszego przeprowadzenia formalności, prosimy o wcześniejszy kontakt pod numerem telefonu: 61 627 07 04.

Badania można również wykonać w HIG Diagnostyka Sp. z o.o. przy ul. Marcina Kasprzaka 16 w Poznaniu. Obowiązuje wcześniejsza rejestracja: tel. 61 627 07 04, od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 16.00.

„Program profilaktyki w zakresie osteoporozy i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców gminy Suchy Las na lata 2023-2025” finansowany jest ze środków subfunduszu rozwoju profilaktyki i budżetu Gminy Suchy Las. Z ramienia Gminy koordynowany jest przez Referat Oświaty i Sportu Urzędu Gminy Suchy Las.

Zapraszamy do Konkursu Ekologicznego pn. „Eko ozdoba świąteczna”

Konkurs adresowany jest do dzieci:

- przedszkola- dzieci 6-letnie
- szkoły- uczniowie klas I- IV.

Konkurs polega na wykonaniu Eko ozdoby świątecznej z wykorzystaniem materiałów ekologicznych, w rozmiarach max 15/15/15 cm.

Prace należy składać do
**12.12.2024 r.,
do godz. 15:00**

w Referacie Oświaty i Sportu Urzędu Gminy
Suchy Las,
I piętro, ul. Szkolna 7, 62-002 Suchy Las.

KONKURS NA SZOPKĘ BOŻONARODZENIOWĄ 2024

Serdecznie zapraszamy do udziału w kolejnym Konkursie na Szopkę Bożonarodzeniową. Tematem przewodnim tegorocznej edycji będą LOKALNE HISTORIE. Sięgnijmy do rodzinnych archiwów i wspomnień, by stworzyć szopkę nawiązującą do lokalnej tożsamości uczestników i do dziedzictwa kulturowego.

W konkursie mogą wziąć udział wszyscy chętni mieszkańcy gminy Suchy Las, mali i dumni, w grupach i indywidualnie. Szopka może zostać stworzona w określonych wymiarach, z dowolnego materiału, choć stawiamy na rozwiązania ekologiczne.

Ocenie będzie podlegać kreatywność, estetyka, odwaga i nawiązanie do tradycji oraz ciekawe ujęcie tematu LOKALNYCH HISTORII.

Dla zwycięzców konkursu przewidziane są nagrody finansowe! Jak co roku zachęcamy również do głosowania na ulubioną szopkę na naszym profilu na Facebooku (6-11 grudnia).

Regulamin wraz z kartą zgłoszeniową dostępne są na stronie www.osrodekukultury.pl.

Czekamy na Wasze prace od 2-4 grudnia w godzinach od 8:00-18:00!

Wręczenie nagród nastąpi tradycyjnie w czasie Sucholeńskiej Noelki 14 grudnia.

Spotkanie autorskie z Tomaszem Stawiszyńskim

Podobno każdy jest kowalem własnego losu. Ale czy na pewno? Wbrew temu, co sugerują wszechobecne samorozwojowe narracje, część ludzkiego doświadczenia zawsze pozostanie poza naszą kontrolą. Czy jednak jesteśmy zdani tylko na siebie? Czy raczej coś lub ktoś dyskretnie nad nami czuwa? A może wszystko, co wydarza się w naszym życiu, zostało z góry przesądzone?

Żeby móc podywagować a propos tych kwestii i jeszcze kilku innych z **Tomaszem Stawiszyńskim** zapraszamy do Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las na spotkanie autorskie, które odbędzie się **29 listopada 2024 o godzinie 18.00**.

Tomasz Stawiszyński jest filozofem, eseistą i autorem audycji radiowych poświęconych popularyzowaniu filozofii. Ukończył studia magisterskie oraz doktoranie w Instytucie Filozofii UW. W swej najnowszej książce *Powrót fatum* (2024) skupia się na zagadnieniu losu i pokazuje, jak współcześnie się z nim mierzymy. Prócz tej publikacji Stawiszyński jest również autorem takich bestsellerowych tytułów jak *Potyczki z Freudem. Mity, pokusy i pułapki psychoterapii* (2013), *Co robić przed końcem świata* (2021), *Ucieczka od bezradności* (2021), *Reguły na czas chaosu* (2022), oraz dwóch zbiorów wierszy *Nie ma takiego imienia* (1999) i *Rzeczy ziemne* (2002).

Od wielu lat zajmuje się problemami z pogranicza filozofii i psychoterapii. Swoje eseje, wiersze i opowiadania publikował w wielu pismach. Był między innymi redaktorem działu kultury w *Dzienniku* i wiceszefem działu społecznego, szefem działu krajowego i szefem działu publicystyki w *Newsweeku* (2008-2012). W TVP Kultura prowadził *Studio Alternatywne* i współprowadził *Czytelnię* (2007-2011). W Polskim Radiu RDC prowadził autorski program *Niedziela Filozofów* czyli *Potyczki z Życiem*, a także był publicystą kwartalnika *Przekrój*. Od marca 2016 związany z Radiem TOK FM, gdzie prowadzi *Godzinę Filozofów*, *Kwadrans Filozofa* oraz – wraz z żoną, Cvetą Dimitrovą – internetowy podcast *Nasze wewnętrzne konflikty*. Jest stałym felietonistą *Źygodnika Powszechnego*.

Spotkanie poprowadzi Ilona Starosta. Wstęp na nie jest bezpłatny. Wejściówki dostępne są w Bibliotece Publicznej w Suchym Lesie, filii bibliotecznej w Złotnikach i Chłudowie.

Archiwum społeczne gminy Suchy Las

W związku z otrzymaniem przez Centrum Kultury i Bibliotekę Publiczną Gminy Suchy Las dofinansowania z Krajowego Planu Odbudowy na projekt *Archiwum Społeczne Gminy Suchy Las*, zaprosiliśmy mieszkańców gminy do działań mających na celu ocalenie lokalnych wspomnień, historii, zdjęć i pamiątek związanych z miejscowościami naszej gminy. Wspólnie z mieszkańcami chcemy stworzyć bezcenne źródło wiedzy o przeszłości, które wzbogaci naszą lokalną tożsamość i będzie dostępne dla wszystkich, którym ten temat jest bliski.

Działania w ramach *Archiwum Społecznego* podzieliliśmy na kilka kluczowych obszarów: wywiady z mieszkańcami, prelekcje o historii gminy i historiach rodzinnych, wystawa archiwalnych fotografii oraz warsztaty tworzenia podcastów dla młodzieży.

Za nami już prelekcja *Poznaj swoje korzenie. Wprowadzenie do genealogii*, podczas której dowiedzieliśmy się czym jest genealogia, dlaczego warto sięgnąć po stare rodzinne doku-

Urszula Dudziak, Mika Urbaniak i Victor Davis

Urszula Dudziak to jedna z najbardziej rozpoznawalnych polskich artystek na świecie. Jest prekursorką i propagatorką innowacyjnego potraktowania głosu z użyciem elektroniki. Przez wiele lat mieszkała w Nowym Jorku, gdzie nagrała dziesiątki płyt z Michałem Urbaniakiem dla takich firm płytowych jak: Columbia Records, Atlantic Records.

Występowała lub nagrywała płyty z takimi artystami jak: Nina Simone, Dee Dee Bridgewater, Bobby Mc Ferrin, Sting, Gil Evans, Michael Brecker, Herbie Hancock, Archie Shepp. Występowała przez dwa sezony w Musical świateczny *Bending Towards the Light* w Nowym Jorku u boku m.in. Lione-la Hamptona, Clarka Terrego Dave Brubecka. Nagrała płytę w duecie z Adamem Makowiczem *Newborn Light* wydaną przez Columbia Records. Z Michałem Urbaniakiem jest współautorką światowego przeboju muzycznego *Papaya*, który wykonuje brawurowo z niespotykaną, oryginalną techniką wokálną podczas koncertów.

Piosenkarka, autorka tekstów i muzyki, Mika Urbaniak, jest muzykiem od 13 roku życia. Swoją pierwszą utwór skomponowała w wieku 11 lat i od tamtej pory komponuje i koncertuje. Wychowana przez dwoje legendarnych artystów ikony jazzu Urszulę Dudziak i Michała Urbaniaka, pionierów fuzji jazz, rosła w świecie muzyki i sztuki. Pop, jazz, hip-hop i neosoul były jej głównymi kierunkami muzycznymi, chociaż ma bardzo ekspansywną twórczą wyobraźnię, co pozwala jej eksperymentować z różnymi stylami.

- *Muzyka, którą kocham, to muzyka przemawiająca do serca, mówiąca prawdę i dająca ludziom coś do myślenia* - mówi Mika.

Jej unikalny, pełen melancholii tembr głosu hipnotyzuje słuchaczy. Od lat koncertuje na całym świecie i występowała z takimi artystami jak Leny White, Tom Browne, Al Mca-Dovell, Richard Bona i Hiram Bullock. Występowała również Quincy'm Jonesem i jego Big Bandem. Jej pierwszy album *Closer*, zdobył prestiżową nagrodę Fryderyk za najlepszy album w 2009 roku.

Victor Davis podróżował wiele i ma na swoim koncie trasy koncertowe po Europie, USA i Japonii, gdzie występował w 16 legendarnych klubach Blue Note. Jego utwór *Morning Sun* ma prawie 2 miliony odsłon na Spotify, a jego muzyka jest grana na całym świecie. Współpracował z wieloma znakomitymi artystami, takimi jak Quincy Jones, Richard Bona, Roy Hargrove, Louie Vega, Bebel Gilberto, Smolik, Maryla Rodowicz, Marysia Sadowska, Skubas, Urszula Dudziak i inni. Jest także producentem dwóch albumów Miki Urbaniak: *Follow You* i *Once In a Lifetime* (wyd. Sony Music), który zdobył liczne nagrody, w tym Best album Pop.

Projekt, który chcemy Państwu zaprezentować jest efektem nawiązanej współpracy trojga wspaniałych Artystów, dwóch wokalistek: matki i córki oraz gitarzysty, kompozytora i aranżera w jednej osobie. Solistom towarzyszy dwóch muzyków. Program koncertu składa się z największych przebojów Urszuli Dudziak oraz utworów napisanych dla niej w ostatnich latach, a także przebojów Miki i Victora oraz coverów największych światowych gwiazd tj.: Prince, Michael Jackson i The Beatles. Koncert jest pełen rytmu i pozytywnej energii.

Wykonawcami koncertu są:

Urszula Dudziak – wokal
Mika Urbaniak – wokal
Victor Davis – wokal i gitara
Krzysztof Pacan – bas
Sebastian Frankiewicz – perkusja

Urszula Dudziak, Mika Urbaniak & Victor Davis
11 stycznia 2025 r., godz. 19:00
Sala widowiskowa
Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 16, 62-002 Suchy Las
bilety: 120/90 zł do nabycia w sekretariacie CKiBP i na www.bilety24.pl.

menty, jak radzić sobie z błędami w zapisach i gdzie szukać informacji o przodkach. Wiemy już jak skorzystać z dostępnych w Internecie materiałów i jak zebrać wspólne rodzinne wspomnienia we wspólne drzewo. Mamy nadzieję, że ta wiedza pozwoli pasjonatom na zgłębianie rodzinnych historii.

Przed nami kolejne prelekcje poświęcone historii naszej gminy.

28.11.2024 r. o godz. 18:00 spotkamy się z Ryszardem Chruszczewskim, który przybliży nam historię zabytków z terenu gminy. W grudniu czekają nas jeszcze dwie prelekcje 4.12.2024 roku o godz. 18:00 *Takie było Gołęczewo. Zdjęcia z rodzinnych albumów Polaków i Niemców.*, czyli historie mieszkańców Gołęczewa przybliżona przez Grzegorza Grupańskiego, natomiast 10.12.2024 roku Krzysztof Łączkowski opowie o Biedrusku.

Zapraszamy. Na wszystkie spotkania wstęp wolny.

Podsumowanie projektu *Archiwum Społeczne* odbędzie się 14 grudnia 2024 roku podczas Sucholeńskiej Noelki.

Będzie wtedy okazją, żeby obejrzeć wystawę zdjęć, które udało nam się zebrać od mieszkańców. Mamy nadzieję, że będzie to wspaniała okazja do wspólnego wspominania ludzi i miejsc oraz odkrywania nowych historii.

Wspólnie odsłuchamy też fragmentów wywiadów z mieszkańcami przeprowadzonych przez profesjonalną reporterkę, a także wywiadów będących efektem pracy warsztatowej młodzieży.

Mamy nadzieję, że to spotkanie oraz zgromadzone materiały staną się nie tylko cennym źródłem informacji, ale także inspiracją do refleksji nad wspólnymi korzeniami i budowaniem lokalnych więzi.

Zarówno wywiady, prelekcje jak i zdjęcia zostaną zamieszczone na stronie internetowej, żeby każdy miał dostęp do naszego wspólnego dobra!

Grudniowe podsumowanie projektu wcale nie świadczy o tym, że kończymy zbieranie ciekawych materiałów, historii, zdjęć i wspomnień – nadal będziemy powiększać bogactwo naszego *Archiwum Społeczne*.

Zachęcamy wszystkich mieszkańców do zaangażowania się w projekt. Jeżeli macie ciekawe historie, zdjęcia czy pamiątki lub chcecie zapisać się na warsztaty, skontaktujcie się z nami: tel. 612 500 402 lub e-mail: instruktorzy@osrodekukultury.pl. Szczegółowy plan działań dostępny jest na naszej stronie www.osrodekukultury.pl.

Harmonogram wydarzeń CKiBP

nazwa	data	miejsce
JESTEM SILNA BO... wystawa grafik Marty Frej	7-29.11.2024 r.	CKiBP Suchy Las Hol, wstęp wolny
I GMINNY KONKURS INTERPRETACJI TYTANI SŁOWA dla uczniów szkół podstawowych Tegoroczne hasło: przyjaźń bez granic	21.11.2024 r., godz. 17:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa Udział uczestników zgłaszają szkoły, a dla widzów wstęp wolny
BAJANIE NA DYWANIE warsztaty dla dzieci 3-5 lat	22.11.2024 r., godz. 16:30	CKiBP, Biblioteka Zapisy: 612 500 401
PORTAL SZTUKI warsztaty	21.11.2024 r., godz. 16:00 22.11.2024 r., godz. 18:00	Stary Bar Chłudowo Wstęp wolny CKiBP Suchy Las Wstęp wolny
WARSZTATY HAFTU (poziom podstawowy)	23.11.2024 r., godz. 10:00-14:00	CKiBP Suchy Las bilety: 90 zł
CHŁUDOWO ART DAY Koncert Gospel Joy, warsztaty i inne atrakcje	23.11.2024 r., godz. 16:00	Stary Bar Chłudowo, Zapisy na warsztaty: 612 500 430 Na koncert wstęp wolny!
SMOCZA NOC W BIBLIOTECIE dla dzieci z rocznika 2014	23.11.2024 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las. Zapisy osobiście w bibliotece
MONTOWNIA WYOBRAŹNI Warsztaty dla dzieci 7-10 lat	25.11.2024 r., godz. 16:00	CKiBP Suchy Las Biblioteka Zapisy: 612 500 401
ZABYTKI I INNE MIEJSCA PAMIĘCI Z TERENU GMINY SUCHY LAS	28.11.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las Czytelnia wstęp wolny
TOMASZ STAWISZYŃSKI spotkanie autorskie	29.11.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las, Sala widowiskowa, wejściówki do odbioru w bibliotekach
PRZYJĘCIE W BLASKU KSIĘŻYCA, bajeczne poranki	30.11.2024 r., godz. 11:00	CKiBP Suchy Las Biblioteka, wstęp wolny
XVII FESTIWAL MUZYKI SAKRALNEJ	1.12.2024 r., godz. 15:30	Kościół p/w Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Bogusławskiego 3, Suchy Las, wstęp wolny
TAKIE BYŁO GOŁĘCZEWO. ZDJĘCIA Z RODZINNYCH ALBUMÓW POLAKÓW I NIEMCÓW.	4.12.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las wstęp wolny
KRYSZYNA PROŃKO koncert	7.12.2024 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las, Sala widowiskowa. bilety: 120/90 zł
OD PAŁACU DO POLIGONU – NIEZWYKŁE DZIEJE BIEDRUSKA	10.12.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las wstęp wolny
KLUB PLANSZOWY PLANSZEX Wspólne granie w planszówki dla dorosłych i młodzieży 16+	20.12.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las Biblioteka wstęp wolny
SUCHOLESKA NOELKA	14.12.2024 r.	CKiBP Suchy Las szczegóły wkrótce
URSZULA DUDZIAK, MIKA URBANIAK I VICTOR DAVIS koncert	11.01.2025 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa bilety: 120/90 zł

WIĘCEJ INFORMACJI:

www.osrodekukultury.pl

www.facebook.com/CKiBP

Zastrzegamy prawo zmian w programie

CHŁUDOWO ART DAY

koncert

GOSPEL JOY

music passion faith

godz. 19:00

warsztaty rękodzielnicze

16:00 świece sojowe

16:00 kartki wyklejanki

16:30 pajaki ludowe

Zapisy na warsztaty mailowo: starybar@osrodekukultury.pl
telefonicznie 61 2500430 lub osobiście w Starym Barze

23.11.2024

Stary Bar w Chłudowie
ul. Poznańska 11
62-001 Chłudowo

wstęp wolny

WWW.OSRODEKKULTURY.PL

facebook.com/StaryBarWChlodowie

Każda rozmowa ma sens

Rozmowa z AGATĄ PAKUŻĄ psychoterapeutką z Punktu Pomocy Psychologicznej dla seniorów w Suchym Lesie

Dokończenie ze strony 6

lub z powodu lęku przed opuszczeniem domu. W takich przypadkach ja jadę do seniora i nasza rozmowa odbywa się u niego w domu.

- Jak można się z panią umówić na takie spotkanie?

- Najlepiej wysłać sms-a pod numer telefonu +48 606-259-333 i tak się większość osób ze mną kontaktuje. Gdyby był problem z napisaniem sms-a można po prostu zadzwonić. Można również umówić się mailowo czy poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej. Można porozmawiać ze mną telefonicznie albo za pośrednictwem komunikatorów internetowych. Każda rozmowa ma sens.

- Ten Punkt dla seniorów ruszył w lipcu 2024 roku. Jak było na początku? Było zainteresowanie? Jak jest dzisiaj?

- Duże zainteresowanie było od samego początku i tak jest do teraz. Okazało się szybko, że mobilność tego Punktu to duży atut. Więcej jeżdżę niż seniorzy przychodzą... To wynika z trudności z poruszaniem się, z bólem przy poruszaniu się, a nie z lenistwa.

- W jakich godzinach działa Punkt w Suchym Lesie?

- W środy od godziny 9 do 11, ale odwiedzam seniorów w domach w godzinach, które oni proponują i które wspólnie uzgadniamy. Zawsze trzeba się zapisać.

- Rozumiem, że są to ludzie różnych profesji, w różnym wieku. A co łączy pani podopiecznych?

- Łatwość do refleksji, chęć dzielenia się swoją historią i swoim doświadczeniem, potrzeba kontaktu, otwartość.

- Chcą z kimś pogadać?

- Tak, czują potrzebę podsumowania swojego życia. Spojrzenia przy pomocy drugiej osoby troszkę z boku na swoje życie.

- Więcej jest panów czy pań?

- Zdecydowanie pań. Jest jeden pan, który na początku był bardzo zdystansowany, ale ten dystans pokonał w sobie. Panowie często od razu chcieliby widzieć efekt takiego spotkania. A to tak nie działa. Szkoda, bo przecież mężczyźni też bardzo często potrzebują pomocy, wsparcia albo po prostu zwyczaj-

nej rozmowy. Tylko nie zawsze potrafią się do tego przyznać. Także przed sobą.

- W jakim wieku są pani podopieczni?

- Najstarsza pani miała 84 lata. Tamta rozmowa odbyła się na prośbę zaniepokojonych dzieci tej pani. Rozmowa się odbyła i za kolejne pani ta podziękowała. To bardzo ważne, by seniorzy sami decydowali czy chcą ze mną się spotykać. By byli decyzyjni w tej sprawie. Nie wolno odbierać seniorom decyzyjności. Nic na siłę.

- Dzisiaj ilu ma pani podopiecznych?

- Kilkanaście osób. Niektórzy seniorzy są bardzo zaciekli w tym swoim smutku i złości na całe swoje życie. Są wśród nich tacy, którzy nie chcą się z tego stanu wydostać... Wtedy nasza rozmowa tym bardziej ma sens.

- A co jest najmniej przyjemne w pani pracy?

- Niektórzy seniorzy mają nadzieję, że spotkam się z nimi, porozmawiam i coś zmienię w ich życiu. No, nie... Tak się niestety nie da. (mat)

KRÓTKO

GMINNA RADA SPORTU
Zarządzeniem wójta Gminy Suchy Las na kolejną, dwuletnią kadencję został powołany nowy skład Gminnej Rady Sportu, który tworzą: **Piotr Drygas**, Stowarzyszenie Basket Team Suchy Las – przewodniczący; **Mariusz Rembicki**, Towarzystwo Młodzieży Sportowej Suchary – zastępca przewodniczącego; **Anna Rybarczyk**, podinspektor w Referacie Oświaty i Sportu – sekretarz; **Agnieszka Drabikowska-Śrama**, nauczycielka wychowania fizycznego w Zespole Szkół w Biedrusku; **Katarzyna Kustoń**, dyrektor Gminnego Ośrodka Sportu; **Henryk Kusza**, UKS Gimnazjon Suchy Las.

Gminna Rada Sportu w Suchym Lesie to organ opiniotwórczy i doradczy wójta Gminy Suchy Las w zakresie kultury fizycznej i sportu.

WIELKI TEST O GMINIE
22-24 listopada 2024 r. odbędzie

się 5. edycja Wielkiego Testu o Gminie Suchy Las! Jak zwykle można spodziewać się pytań z przeróżnych dziedzin związanych z gminą Suchy Las: jej historią i obecnymi dziejami, aktualnymi wydarzeniami itp. Najlepsi znawcy dziejów gminy Suchy Las otrzymają atrakcyjne nagrody, które wręczone zostaną podczas tegorocznej Sucholeskiej Noelki.

URZĄD GMINY NIE BĘDZIE CZYNNY W WIGILIĘ

Urząd Gminy Suchy Las będzie otwarty w sobotę, 23 listopada 2024 r., zamiast we wtorek, 24 grudnia 2024 r. (Wigilia Bożego Narodzenia). 24 grudnia br. urząd będzie nieczynny, z wyjątkiem dyżuru w Urzędzie Stanu Cywilnego. W sobotę, 23 listopada Urząd będzie otwarty w godzinach 8:00–14:00 dla spraw merytorycznych, a Biuro Obsługi Interesanta będzie czynne od 7:00 do 15:00. (red)

Składałam najszczerze kondolencje

Agnieszce Serafin

i jej Rodzinie
z powodu śmierci

Mamy

*Nie umiera ten, kto trwa w sercach
i pamięci naszej...*

Sylwia Malendowska

OUTLET
AGD
Polska dystrybucja
Gwarancja 24m-ce
Faktura Vat 23%

**Pralki
Suszarki
Lodówki
Zmywarki
Piekarniki
Płyty grzewcze
i inne**

Nowa lokalizacja ul. Diamentowa 5, 62-002 Suchy Las

www.wgniecionie.pl

**ODKRYJ IDEALNE MIEJSCE
DLA TWOJEGO DZIECKA**

AKADEMOS Publiczne Przedszkole AKADEMOS w Złotnikach (gm. Suchy Las)

- 11 przestronnych, klimatyzowanych sal z nowoczesnym sprzętem multimedialnym
- Atrakcyjny teren rekreacyjny z dużym placem zabaw
- Kreatywna kadra zapewniająca interesujące i bezpieczne zajęcia
- Przedszkole połączone z prywatnym żłobkiem, dzięki czemu Twoje dziecko nie musi zmieniać placówki od 1 aż do 6 roku życia!

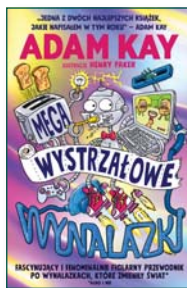
Przekonaj się, że Twoje dziecko pokocha AKADEMOS

Poznaj nas lepiej na www.akademospzedszkole.pl

Wydawnictwo i Reklama MAŃKOWSKI

- opracowanie strategii i prowadzenie kampanii reklamowych
- opracowanie strategii i prowadzenie kampanii wyborczych
- projekty graficzne reklam, ogłoszeń, plakatów, banerów, ulotek itp.
- opracowanie i wydawanie jednodniówek i innych wydawnictw okolicznościowych
- organizacja i prowadzenie konferencji prasowych
- przygotowanie materiałów na konferencje prasowe
- przygotowanie materiałów reklamowych i promocyjnych
- dokumentacja fotograficzna eventów, uroczystości, jubileuszy
- konferansjerka
- doradztwo marketingowe

mail: twój-tydzien@wp.pl

Megawystrzałowe wynalazki. Fascynujący i fenomenalnie genialny przewodnik po wynalazkach, które zmieniły świat (albo i nie) Adam Kay, cena 49,99 zł, Wydawnictwo Insignis.

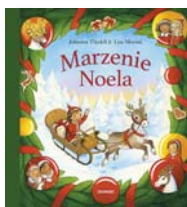
Jedną z dwóch najlepszych książek, jakie napisałem w tym roku! – Adam Kay. Czy zastanawiasz się czasem, skąd wzięło się to wszystko, co widzisz wokół siebie? Nie, nie ze sklepu. Chodzi mi bardziej o to, kto wpadł na ten genialny pomysł, żeby stworzyć gry wideo albo komu zaświtała w głowie ta wkurzająca myśl, żeby zbudować szkołę? Z najnowszej, zabawnej książki autora sprzedającego wszelkie rekordy sprzedaży oraz niezwykle przystojnego pisarza Adama Kaya, zilustrowanej przez wybitnego rysownika Henry'ego Parkera, dowiesz się o wszystkich wynalazkach ludzkości: od głupkowatych, przez te ohydne, aż do tych niebezpiecznych.

Droga do wielkości Robin

Sharma, cena 49,99 zł, Kompania Mediowa.

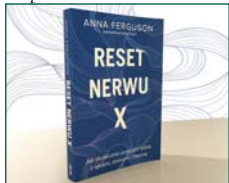
Jak być mistrzem w życiu i w pracy to poradnik dla tych, którzy chcą mieć realny wpływ na swoje życie, a także dla tych, dla których spełnienie osobiste i zawodowe idzie w parze z efektywnością i wzrostem poziomu satysfakcji. To dynamiczna opowieść dla wszystkich, co mają wrażenie, że ich potencjał jest uwięziony w szarej codzienności. Dla tych, którzy w końcu chcą obudzić swoje najlepsze ja oraz dla tych, którzy wierzą, że każdy może mierzyć wysoko i osiągnąć ponadprzeciętne wyniki w życiu prywatnym i zawodowym. Książki Robina Sharmy od kilku lat nie schodzą z list bestsellerów. Autor jest jednym z czołowych guru rozwoju osobistego na świecie i zalicza się do wiodących ekspertów w dziedzinie przywództwa.

Marzenie Noela Johanna Thydell, ilustracje Lisa Moroni, tłumaczenie Agnieszka Stróżyk, wiek 3+, cena 69,90 zł, Wydawnictwo Zakamarki.

24 rozdziały do czytania w każdy grudniowy wieczór aż do Wigilii! Kilka tygodni przed świętami w stolicy krajiny skrzatów ogłoszono turniej. Zwycięzca zasiądzie w zaprzęgu Mikołaja! Dla ośmioletniego Noela to szansa na spełnienie marzeń. Bardzo chciałby polecieć na Ziemię i spotkać

dzieci. Chciałby się też z kimś zaprzyjaźnić, bo czuje się samotny. Ale droga do finału jest daleka. Razem z pewnym małym reniferem Noel musi poradzić sobie z najdziwniejszymi konkurencjami, a przecież jest zwykłym chłopcem, który nie ma żadnych szczególnych talentów. To już dziesiąty tytuł wydawanego przez Zakamarki co roku literackiego kalendarza adwentowego. Za każdym razem tworzy go inna para autorsko-illustratorska i za każdym razem jest to zupełnie inna książka!

Reset nerwu X. Jak skutecznie poradzić sobie z lękiem, stresem i traumą Anna Ferguson, cena 44,99 zł, Wydawnictwo Insignis.

Odczuwasz niepokój lub przynębanie? Jesteś ciągle zmęczona, a przy tym pobudzona? To może oznaczać, że twój układ nerwowy potrzebuje restartu. Osiągniesz to, resetując nerw X, czyli nerw błędny. „Celem programu resetu nerwu X jest przywrócenie twojemu ciału naturalnej zdolności powrotu do równowagi. Program składa się z trzech etapów i został zaprojektowany tak, żeby krok po kroku wyleczyć cię z traumy, lęku i stresu. Najpierw odzyskasz poczucie bezpieczeństwa, następnie nauczysz się, jak ponownie nawiązać kontakt ze swoim ciałem, a na końcu poznasz zastosowanie tych technik w codziennym życiu.

Wojna nuklearna. Możliwy scenariusz Annie Jacobsen, cena 59,99 zł, Wydawnictwo Insignis.

Wstrząsająca i pasjonująca książka Annie Jacobsen (Finałistki Nagrody Pulitzera) z narracją „minuta po minutę” prezentuje bardzo możliwy scenariusz przebiegu konfliktu jądrowego, który mimo że trwa zaledwie kilka godzin, niszczy całą cywilizację człowieka. Plany dotyczące powszechnej wojny nuklearnej to jedno z najtajniejszych dokumentów rządu Stanów Zjednoczonych. Książka ta zabiera czytelnika na granicę tego, co można legalnie poznać. Odtajnione dokumenty – skrywane przez dziesięciolecia – dopełniają obrazu z przerażającą jasnością. Taki przegląd to klucz do zrozumienia sił, od których zależy przyszłość całej naszej planety: jedna wystrzelona głowica pociągnie za sobą koniec świata.

KOMIKSY EGMONT

Najwybitniejsi Naukowcy.

Mary Anning. Łowczyni smoków, Scenariusz i rysunki: Jordi Bayarri, Przekład: Agata Ostrowska, c Cena: 24,99 zł.

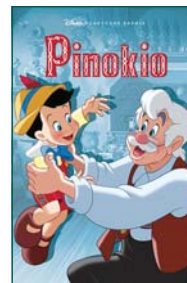
Kolejna niezwykle komiksowa opowieść o naukowcu, którego odkrycia zmieniły nasze spojrzenie na jedną z dziedzin nauki. Mary Anning, Angielka w wyniku potrzeby życiowej zajęła się odnajdowaniem skamieniałości na wybrzeżach Wielkiej Brytanii. Anning nie miała formalnego wykształcenia. Ogromną wiedzę i naukową intuicję wypracowała sama, ucząc się od innych i prowadząc poszukiwania. A jednak dokonane przez nią dzięki pasji i nieustępliwości odkrycia stały się krokami milowymi dla rodzącej się nowej dziedziny nauki – paleontologii.

Najwybitniejsi Naukowcy. Ramon y Cajal. Życie pod mikroskopem Scenariusz: Jordi Bayarri, Rysunki: Jordi Bayarri, Przekład: Agata Ostrowska, hiszpański komiks popularno-naukowy, Cena: 24,99 zł.

W kolejnym tomie serii Najwybitniejsi Naukowcy przedstawiona jest postać Ramona y Cajala, hiszpańskiego histologa, neuroanatomii, prekursora neurobiologii, laureata nagrody Nobla w dziedzinie medycyny za badania nad strukturą systemu nerwowego. Był ciekawą osobowością, o wielu zainte-

resowaniach, które potrafił połączyć (rysowanie, odkrywanie nieznanych światów i biologia) by dokonać wielkich odkryć, które zmieniły sposób postrzegania ludzkiego mózgu i połączeń nerwowych.

Klasyczne baśnie Disneya. Pinokio Scenariusz: Merrill de Maris, Alessandro Ferrari, Rysunki: Hank Porter, Andrea – dr Bestia – Cavallini, Przekład: Mateusz Lis, amerykański komiks przygodowy, Cena: 34,99 zł.

Komiksowa adaptacja filmowej opowieści. W gwiazdą noc snyczer Dżepetto wypowiada życzenie: niech marionetka, którą stworzył, stanie się chłopcem. Błękitna Wróżka ożywia małego Pinokia. Pajacyk porusza się i mówi, jednak żeby stać się prawdziwym chłopcem, będzie musiał wykazać się odwagą, szczerością i szlachetnością. Wraz z Hipolitem Świeńszczyńskim wyruszy w pełną niebezpieczeństw i przygód podróż, w trakcie której nauczyci się odróżniać dobro od zła. Komiks o tym, że kłamstwo nie popłaca, warto postępować uczciwie, a miłość, troska o bliskich i pracowitość czynią cuda i są wynagradzane.

REKLAMA

Krzysztof Zanussi reżyser i scenarzysta filmowy

Zbigniew Hołdys muzyk

Ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski

Stanisław Sojka muzyk

Jarosław Kaczyński premier

Kazimierz Górski trener legenda

Zbigniew Zamachowski aktor

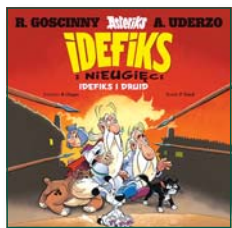
U2

Adam Michnik naczelny Gazety Wyborczej

Stanisław Mikulski aktor

Idefiks i Nieugięci. Idefiks i druid, tom 5 Scenariusz: Matthieu Choquet, Rysunki: Philippe Fenech, Przekład: Marek Puszczewicz, komiks francuski humor, Cena: 27,99 zł.

Jest 52 rok p.n.e. Cała Lutecja jest podbita przez Rzymian... Cała? Nie! Grupa nieugiętych zwierząt nadal opiera się najeźdźcy! Po pokonaniu galijskiego przywódcy Kamulogena przez generała Labienusa dzielny piesek Idefiks organizuje ruch oporu, żeby bronić galijskiego miasta przed rzymskim okupantem. Idefiks wraz ze swoją przyjaciółką Frygą, kocią Przecherą i buldogiem Rygoriksem przychodzi z pomocą tym, którzy ponieśli konsekwencje rzymskiej okupacji... Co łączy tajemnicze porwania luteckich psów, kradzież torby z eliksirami druida Panoriksa oraz nagły poryw serca generała Labienusa? To grupa Nieugiętych.

Strażniczka Małych Ludzi. Smocze Łzy, tom 2, Scenariusz: Carbone, V. Barrau, Rysunki: Charline Forns, Przekład: Ernest Kacperski, francuski komiks fantasy, Cena: 44,99 zł.

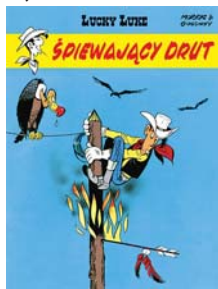
Kiedy Elina przyrządza dzbanuszek wróżkowego balsamu, z przerażeniem odkrywa, że brakuje najważniejszego składnika – smoczyczych łez. Bez niego już nigdy więcej nie zobaczy swoich małych przyjaciół, których powinna strzec! Babcia Adelajda ma dla niej radę: Elina musi wyruszyć na poszukiwania smoka do bretońskiego lasu Brocéliande. Mityczny las, rozślawiony celtyckimi legendami, staje się areną przygód Eliny, której towarzyszą elf Lyam i wróżka Nelvina. Czy nowi przyjaciele i ich fantastyczne opowieści pomogą w odnalezieniu smoka?

Las Czasu. Bez powrotu, tom 2, Scenariusz: Tristan Roulot, Rysunki: Mateo Guerrero, Przekład: Maria Mosiewicz, francuski komiks fantasy, Cena: 44,99 zł.

Trwa pościg kilkorga pomysłowych dzieci za złodziejką, która ukradła część Kamienia chroniącego ich miasto przed

upływem czasu. Śmiałkowicie są tropieni przez bezwzględne czarownika. Przeżywają mroźne krew w żyłach przygody, stają do walki po stronie słabszych oraz odkrywają tajemnice z dawnych wieków. Przekonują się też, że czas można naginać, co wiąże się z konsekwencjami...

Lucky Luke. Śpiewający drut, tom 46, Scenariusz: René Goscinny, Rysunki: Morris, Przekład: Marek Puszczewicz, francuski komiks humor, Cena: 34,99 zł.

Nikt nie policzy, ilu nowych obywateli Stanów Zjednoczonych by się narodziło, gdyby nie problemy z komunikacją między Wschodem a Zachodem. Nadeszła historyczna chwila. Prezydent Lincoln postanowił przeprowadzić brakującą kawałek linii telegraficznej. Trasę, na której miano postawić słupy, podzielono na dwie równe części. Do wyścigu Western Union wystawiła dwie ekipy. Dla tej, która pierwsza rozciągnie drut na swoim odcinku, ufundowano nagrodę stu tysięcy dolarów. W tej nowej konkurencji oczywiście nie mogło zabraknąć najszybszego kowboja na świecie. To opowieść o tym, jak Lucky Luke cywilizował Dziką Zachód.

Bati i Elmo – Male problemy, tom 1, Scenariusz i rysunki: Ursula Szerszeń, Seria: Konkurs Janusza Christy, polski komiks humor, Cena: 34,99 zł.

Dwoje przyjaciół, Bati i Elmo, podróżują śladem tajemniczej gwiazdy. Ich wędrówka zostaje jednak przerwana, gdy ktoś kradnie buciki Bati. Okazuje się, że nie jest to jedyny taki przypadek w okolicy. W pobliskim mieście giną drobne przedmioty, narzędzia, a nawet koty! Czy naszym bohaterom uda się odzyskać zgubę i kontynuować podróż?

Sisters. Chcesz moje zdjęcie? Tom 18, Scenariusz: Christophe Cazenove, William Maury, Rysunki: William Maury, Przekład: Maria Mosiewicz, francuski komiks humor, Cena: 34,99 zł.

Najnowszy album serii o przygodach sióstr: nastoletniej Wendy i o kilka lat młodszej Marine. Dziewczynki mają mnóstwo albumów ze swoimi zdjęciami. Uwielbiają je przeglądać, co więcej, zmuszają do tego wszystkich znajomych! Podczas podziwiania fotek siostry zachowują się spokojnie, ale to wyjątek, bo zazwyczaj szalona jak tornado Marine i łatwo wpadająca we wściekłość Wendy potrafią roznieść cały dom!

Kumpelki. Na nartach, tom 8, Scenariusz: Christophe Cazenove, Rysunki: Philippe Fenech, Przekład: Adam Tomczak, francuski komiks humor, Cena: 34,99 zł.

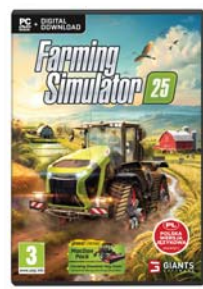
Dla każdej nastolatki najważniejsze są jej kumpelki! Wspólne radzenie sobie z codziennością – zarówno szkolną, jak i pozaszkolną jest o niebo łatwiejsze. Nawet wyjazd z nauczycielem na narty nabiera rumieńców, gdy są razem kumpelki.

GRY VIDEO

Call of Duty: Black Ops 6 i Call of Duty: Warzone Sezon 01 to nowy sezon pełen treści z pięcioma mapami wieloosobowymi, a także świątecznym wariantem Nuketown, siedmioma nowymi broniąmi, zupełnie nową mapą Zombie i pełną integracją z Call of Duty: Warzone dzięki nowej mapie Resurgence. Czas pobrudzić sobie ręce i siać zamęt w ciągłym ruchu. Po wydarzeniach z kampanii Call of Duty®: Black Ops 6, Sevati „Sev” Dumas nie ustaje w wysiłkach, aby pokonać pozostałe szczury Panteonu. To po prostu konieczność. Wykorzystując swoje powiązania z niesławnymi rodzinami przestępczymi Avalonu, Sev wynegocjowała niepewny sojusz między oddziałem renegatów a francuskim Syndykatem. Oddział renegatów potrzebuje sprzętu, broni i informacji o pozostałych członkach Panteonu. Francuski Syndykat chce wyeliminować swoich rywali z frakcji Luttazzi i wypędzić wszystkie siły Crimson One z Avalonu. Zostaje zawarty wrzliwy sojusz. Tymczasem gdzieś na pustyni Nevady, z dala od operacji w Strefie 99 i wokół niej, renegaci Black Ops przygotowują się do dotrzymania swojej części umowy. Trwają już prace nad planem pokonania Luttazzi w serii ukierunko-

wanych ataków, uderzając tam, gdzie boli ich najbardziej: w ich portfel (śmiały, destrukcyjny nalot na pralnie pieniędzy) i w ich dumę (galerię sztuki należąca do Luttazzi). Tutaj wkroczcie wy... Przygotujcie się na mnóstwo zawartości bezpłatnej i premium na wszystkich platformach.

Farming Simulator 25 zaprasza do dołączenia do satysfakcjonującego życia na roli – samodzielnie lub w trybie wieloosobowym. Ty decydujesz. To jest teraz twoje gospodarstwo! Nowe funkcje obejmują: Trzy nowe mapy w Ameryce Północnej, Azji Wschodniej i Europie Środkowej, Uprawy: ryż, szpinak, groszek i fasolka zielona, Zwierzęta: kozy, woły domowe i młode zwierzęta, Ponad 400 maszyn od ponad 150 marek rolniczych, Wydarzenia pogodowe (tornado i grad) oraz ulepszone efekty, Odształcenia gruntu i sterowanie wspomagane przez GPS, Nowe łańcuchy produkcji, sklepy rolnicze i konstrukcje, Wiele poprawek jakości rolnictwa. **Farming Simulator 25** wypełnia pole nowymi maszynami, możliwościami rozgrywki, poprawkami wizualnymi, a także świeżą wodą do uprawy ryżu. Jeszcze bardziej szczegółowe i różnorodne rolnicze doświadczenia w przyjaznej dla rodziny serii gier.

Gra oferuje podjęcie nowego wyzwania w malowniczej, pełnej bujnych krajobrazów i pól ryżowych wschodniej Azji. Można zbudować rolnicze imperium w Ameryce Północnej lub wejść w klimat Europy Środkowej, pełen zieleni, pól i łąk oddzielonych rzekami i stawami. **Farming Simulator 25** oferuje trzy zróżnicowane środowiska i ponad 400 autentycznych maszyn & obiektów od ponad 150 światowych marek takich jak Case IH, CLAAS, Fendt, John Deere, Kubota, Massey Ferguson, New Holland, Valtra (i innych!). Głębsze połączenie z polami i naturą wprowadzają usprawnienia techniczne, ulepszona grafika i fizyka w najnowszym i przyjaznym modderom silniku GIANTS Engine 10. Mgła w oddali, poprawione cieniowanie, dynamiczne efekty pogodowe, deformacja terenu - to tylko niektóre z nowości. Spokojne życie wirtualnego farmera staje się jeszcze bardziej realistyczne i klimatyczne!

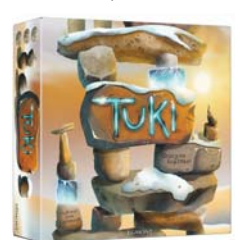
GRY PLANSZOWE

Pszczółki autor Reiner Kni-

zia, ilustracje Michael Menzel, gra dla 2-5 graczy od 4 roku życia, czas rozgrywki 15 minut, elementy gry: 36 kart, 6 pszczołek i 6 uli, cena 109,99 zł, Wydawnictwo Egmont.

Idealna propozycja dla dzieci w wieku przedszkolnym, która rozwija pamięć, koncentrację i spostrzegawczość. W tej grze kolorowe pszczołki chowają się w ulach, a zadaniem graczy jest odnalezienie ich położenia. Pszczołki ciągle zmieniają swoje miejsca, a znalezienie ich wymaga doskonałej pamięci. Na kartach mogą znajdować się pszczołki, ul lub niedźwiedź. Aby skutecznie odnaleźć pszczołki, gracze muszą być uważni. Kolejno odkrywają karty z obrazkami i starają się odgadnąć położenie kolorowych pszczołek. Gracz, który złapie ich najwięcej, wygrywa grę i zdobywa smakowity miodek.

TUKI autor Grzegorz Rejchman, ilustracje Ewa Kaplarczyk, dla 1-4 graczy powyżej 8 roku życia, czas gry 40 minut, elementy gry: 16 kamieni, 16 bloków śniegu, 100 kart inukshuk, stojak na karty i kostka do gry, cdena 199 zł, Wydawnictwo Egmont.

Najnowsza gra planszowa twórcy kultowej serii gier „Ubongo!”. Gra oferuje pełną emocji zabawę inspirowaną kulturą Inuitów, której głównym elementem są wieże inukshuk, ułożone z kamieni i bloków śniegu. Gracze muszą jak najszybciej i najdokładniej zbudować wieżę według wyzwania wskazane- go na karcie zadania, wykorzystując specjalne, satynowe w dotyku klocki. Każdy ruch ma znaczenie, a rywalizacja o to, kto jako pierwszy stworzy inukshuk, sprawia, że emocje rosną z każdą rundą. Gra „TUKI” oferuje aż 600 różnych wyzwań, co sprawia, że każda rozgrywka jest inna. Dzięki dwóm poziomom trudności początkujący i bardziej doświadczeni gracze znajdą coś dla siebie. Komponenty użyte w grze są wyjątkowej jakości – klocki przyjemne w dotyku. Gra oferuje również tryb solo.

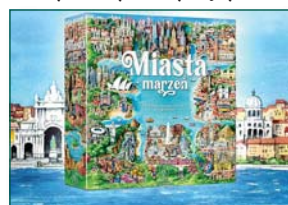
GRY

Chemiczy Magicy autor Reiner Knizia, ilustracje Piotr Sokołowski, liczba graczy 3-5, wiek 7+, czas gry 40 minut,

elementy gry: 5 plansz eksperymentów, 80 kafelków, 5 kompletów kart awaryjnych, 5 dużych i 30 małych żetonów mocy, 30 żetonów złota oraz 10 kart awaryjnych „Cofnij”, cena 99,99 zł, Wydawnictwo Egmont.

Strategiczna gra, która uczy planowania i przewidywania ruchów przeciwników. Gracze dobierają składniki, gotują mikstury i starają się uniknąć katastrofy, wykorzystując karty akcji. Jako szaleni naukowcy próbują zamienić ołów w złoto i odkryć eliksir młodości. Nieostrożność może doprowadzić do katastrofy – coś może eksplodować. Zadaniem jest układanie sekwencji z trzech różnych składników lub pięciu różnych fiolek. Jeśli którykolwiek element się powtórzy, odpadasz z gry. Gra ma 5 rund dla pięciu eksperymentów. W każdej rundzie do zdobycia jest jeden duży żeton mocy, którego wartość wzrasta w każdej kolejnej rundzie. Najzdolniejszy chemik przetrwa wszystkie wybuchy i zwycięży.

Miasta marzeń Phil Walker-Harding, Steve Finn, ilustracje Jorge Tabanera, liczba graczy 2-4, wiek 10-110, czas gry 45 minut, wymiary 230 x 230 x 65 mm, cena 154,99 zł, Nasza Księgarnia.

Stwórzcie swoje miasta marzeń! Gdzie umieścicie jeziora i parki? Jak wysokie budynki postawicie? Jakie atrakcje zapewnicie mieszkańcom? W pudełko znajdziecie 100 budynków i kilkadziesiąt płytek miasta. Za ich pomocą tworzyć swoje dzielnice. Im atrakcyjniejsza dzielnica, tym więcej zdobytych punktów! Proste zasady i strategiczne myślenie. Każda rozgrywka jest inna. Do wyboru macie 8 miast: Barcelonę, Wenezję, Sydney, Nowy Jork, Rio de Janeiro, Lizbonę, Meksyk i Buenos Aires. Rada miasta ogłosiła konkurs na projekt nowej dzielnicy. Każdy gracz stara się zaprojektować dzielnicę spełniającą oczekiwania: projekty muszą uwzględniać 3 rodzaje terenów: działki budowlane, parki oraz jeziora, na działkach budowlanych można stawiać budynki mające od 1 do 4 pięter, w parkach i na jeziorach należy zapewnić różne atrakcje, dzielnica musi składać się z 9 fragmentów tworzących kwadrat 3 x 3. Podczas rozgrywki pojawiają się karty celów, za które gracze mogą zdobyć punkty. Na koniec gry gracze zostaną dodatkowo nagrodzeni za spełnienie 3 wymagań rady miasta. Wygra osoba, która zdobędzie najwięcej punktów. Plansza podzielona jest na 4 strefy: celów, dzielnic, atrakcji, budynków, są 4 karty pomocy, 32 karty celów, kamienice.

STRONĘ PRZYGOTOWAŁA MONIKA MAŃKOWSKA

Projekt budżetu 2025 w rękach radnych

Na ręce Przewodniczącej Rady Gminy Krystyny Semby Wójt Tadeusz Czajka przekazał, 15 listopada, projekt budżetu Gminy Tarnowo Podgórne na 2025 rok.

Dochody Gminy w przyszłym roku zaplanowano na poziomie 404.681.260,47 zł, a wydatki 410.341.260,47 zł (w tym wydatki majątkowe w wysokości 73.119.173,66 zł).

Wśród wydatków majątkowych najważniejsze zadania to m.in.:

- przebudowa ul. Prostej w Sierośławiu,
- przebudowa ul. Wypoczynkowej w Baranowie,

- dokumentacja przebudowy ronda im. Lecha Wałęsy w Tarnowie Podgórny,
- budowa północno-wschodniej obwodnicy Tarnowa Podgórnego,
- projekt i budowa Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie Podgórny,
- rewitalizacja Parku 700-lecia w Tarnowie Podgórny,
- przebudowa świetlicy wiejskiej w Lusowie,
- budowa zaplecza socjalno-sanitarnego przy boisku piłkarskim w Sadach,
- budowa Centrum Sportowego przy ul. Wierzbowej w Lusowie.

Teraz zapisy projektu budżetu będą analizować poszczególne komisje Rady Gminy. Dyskusja nad projektem budżetu oraz przyjęcie uchwały w tej sprawie odbędzie się na sesji Rady Gminy Tarnowo Podgórne 17 grudnia, o godz. 16.00.

Zapraszamy do śledzenia obrad – linki do transmisji online dostępne są na gminnej stronie internetowej www.tarnowo-podgorne.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. (ARz)

Jakie ceny gazu?

W piątek, 8 listopada, Wójt Tarnowa Podgórnego Tadeusz Czajka spotkał się z Zarządem firmy G.EN Operator – Prezesem Zarządu Pawłem Chałupką oraz Dyrektorem Działu Techniki i Bilansowania Sieci Zbigniewem Jeruzalemem.

Tematem rozmowy były ceny gazu dla odbiorców – mieszkańców Gminy Tarnowo Podgórne. Do końca roku obowiązują stałe ceny za 1 kWh. Bez względu na dostawcę (PGNiG czy G.EN GAZ Energia) klienci indywidualni (odbiorcy chronieni) płacą 23,965 gr (+VAT). Natomiast odbiorców przemysłowych obowiązuje stawka 31,999 (+VAT).

W rządzie trwają prace nad przyszłorocznymi cenami, ale niestety na ten moment nie ma decyzji czy będzie utrzymana rządowa dopłata do cen gazu dla klientów indywidualnych i czy zmienią się zasady przyznawania tej dotacji – rozważane jest wprowadzenie kryterium dochodowego.

Dzisiaj odbiorcami uprawnionymi są m.in. gospodarstwa domowe, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, podmioty udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, podmioty systemu oświaty, podmioty prowadzące żłobki i kluby dziecięce, a także dzienni opiekunowie, kościoły i inne związki wyznaniowe, podmioty prowadzące działalność kulturalną, ochotnicze straże pożarne, centra i kluby integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, organizacje pozarządowe i spółdzielnie socjalne. Pełna lista podmiotów została wymieniona w art. 62b ustawy Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r.

Ponadto G.EN Operator przygotowuje dokumentację na budowę magistrali gazowej z Grodziska do Niepruszewa i dalej do Młodaska – pierwszy etap tej inwestycji miałby być realizowany w latach 2026-2027. Budowa tej magistrali pozwoli na przesył gazu wysokometanowego i połączenie z ogólnopolską siecią gazową, umożliwiając klientom wybór między dostawcami gazu. (ARz)

NIE UZALEŻNIAJ SIĘ OD UZALEŻNIEŃ

Czy używka nikotynowa w saszetkach będzie zakazana?

Woreczki z nikotyną są niebezpieczne i szkodliwe dla zdrowia – zawierają wysoki poziom nikotyny. Ich sprzedaż nie jest uregulowana, dlatego Ministerstwo Zdrowia pracuje nad ustawą, która mogłaby nawet całkowicie zakazać ich wprowadzania do obrotu.

Snus to używka popularna w krajach skandynawskich. Powstaje z wysuszonych liści tytoniu z solą. Takie saszetki umieszcza się pod wargą, skąd nikotyna wchłania się do organizmu. Niektórzy sportowcy stosują je dla dopingu (bez ponoszenia sankcji), co podobno zwiększa koncentrację. Snus szybko przenika do krwiobiegu dając nikotynowe pobudzenie, ale jak każda taka używka może prowadzić do uzależnienia.

Woreczki z nikotyną to nie są snusy. W Polsce i większości krajów Unii Europejskiej (z wyjątkiem Szwecji) oryginalne snusy są nielegalne. Powszechnie sprzedawane woreczki nikotynowe mogą jednak kupić nawet nieletni. Młodzież może je stosować bez ograniczeń i kupić w sklepie internetowym lub stacjonarnym. Zetknięcie się z nikotyną w saszetkach sprzyjać mo-

że uzależnieniu młodych ludzi od palenia tytoniu.

Oryginalne snusy zawierają tytoń. Woreczki nikotynowe zawierają nikotynę i substancje, które ją uwalniają oraz ewentualnie aromaty. Woreczek umieszczony pomiędzy wargą a dziąsłem jest niemal niewidoczny. Substancja w pół godziny (gwałtownie) przenika do krwiobiegu, szybciej niż dym z papierosów. To jest ta sama nikotyna, która działa na nikotynowe receptory cholinergiczne uwalniając dopaminę i inne neuroprzekaźniki i jest odpowiedzialna za uzależnienie od palenia tytoniu. Tak samo fizycznie i psychicznie uzależnia. Zespół uzależnienia od nikotyny to choroba ujęta w Klasyfikacji ICD-10.

Papieros zawiera od 8 mg do 20 mg nikotyny (zależy od marki), ale tylko około 1 mg jest wchłaniany przez organizm. Jeden wo-

reczek nikotynowy może mieć w sobie tyle nikotyny, ile cała paczka papierosów. Słabsze woreczki mają od 0 do 15 mg/g, najmocniejsze nawet 65 mg/g. Opakowanie zawiera 20-25 saszetek. Nie ma na nim ostrzeżenia o zagrożeniu dla zdrowia lub możliwym uzależnieniu od nikotyny.

Używka ta również podrażnia błonę śluzową i powoduje recesję dziąseł. Może zwiększać ryzyko raka przełyku, trzustki i żołądka oraz raka prostaty. Zazywanie dużej ilości nikotyny zwiększa też prawdopodobieństwo śmierci na skutek zawału serca czy udaru mózgu.

Łatwy dostęp i dyskretny sposób zazywania sprawia, że woreczki nikotynowe zachęcają młodzież,

kktóra jest szczególnie podatna na rozwój nałogu.

Woreczki nikotynowe jako „innowacyjne produkty, substytuty tytoniu, mające na celu zaspokojenie tak zwanego głodu nikotynowego” nie podlegają regulacjom prawnym ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Na razie jako wyroby o charakterze niefarmaceutycznym są sprzedawane jako produkty konsumpcyjne. Początkowe doniesienia wskazywały, że Ministerstwo Zdrowia chce jednak tak skonstruować przepisy, by woreczki nikotynowe zaliczyć do produktów farmaceutycznych dostępnych tylko dla dorosłych w aptekach z ostrzeżeniem na opakowaniach i ustawowym limitem zawartości nikotyny. Jednak Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych podkreśla, że woreczki z nikotyną nie są produktem leczniczym i nie powinny

być sprzedawane w aptekach. Ministerstwo Zdrowia rozważa, czy jako szkodliwe i bardzo uzależniające nie powinny być w ogóle zakazane.

Czy wprowadzeniem całkowitego zakazu sprzedaży woreczków z nikotyną to dobry pomysł? Czy załatwi problem?

- Nie nadążamy dziś za nowymi substancjami psychoaktywnymi - mówi **Agata Pakuza**, terapeuta uzależnień i psychoterapeuta z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin w Chłudowie. - Zakazujemy jednych, pojawiają się kolejne. Alkohol, który również jest substancją psychoaktywną jest legalny, a społeczne przyzwolenie na jego używanie jest ogromne. Szczepnie przyznam, iż nie lubię pytać dotyczących zakazów. Oczywiście przepisy prawne są niezmiennie ważne, jednak z mojego punktu widzenia jako terapeutki, nie mają aż tak dużego znaczenia w procesie sięgania po substancję/zachowanie czy rozwoju uzależnienia. Jest wciąż dużo do zrobienia. Z jednej strony czegoś zakazujemy, z drugiej otaczają nas zachęty do sprawiania sobie przyjemności i zapominania o troskach za pomocą słodczy, zakupów, seksu, alkoholu. Pamiętajmy, że dzieci uczą się poprzez obserwację. (mon)

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

116-111

Czynny 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Połączenie jest bezpłatne. Połączenie nie jest widoczne na rachunkach ani na billingach większości sieci.

Wolę satyrę szlachezną

Rozmowa z JERZYM SKOCZYLASEM, satyrykiem, członkiem kabaretu ELITA

Dokończenie ze strony 5

ści. Potem jest tak, że mamy kłopot, by streścić taki występ, powiedzieć o czym to było. Scenki sprowadzają się często do samego przebijania się, próby rozbawiania za krótkimi spodniami lub jakąś dziwną pozą. Niestety, najczęściej brakuje w tym wszystkim po prostu dobrego smaku.

- Jaki powinien być pana zdaniem kabaret, a jaki nie powinien?

- Sporą winą za istniejący stan rzeczy, czyli marny kabaret obarczam telewizję. Bo telewizja taką „sztukę” lansuje. Przez to młodzi ludzie są święcie przekonani o tym, że nie istnieje inny kabaret. Oni myślą, że kabaret to musi być wrzeszczący, poprzebierany, krzyczący, sepieniący podobno śmiesznie, małpujący, wygłupiający się. Ale nikt nie wie, dlaczego człowiek na scenie na przykład nie wiadomo dlaczego mówi niewyraźnie, nie wiadomo dlaczego nosi czapkę na bakier albo garnek na głowie. A cały nurt tak zwanego kabaretu literackiego – on cały czas istnieje, proszę mi wierzyć – jest pomijany w telewizji. Gdzie jest piosenka poetycka, która zawsze w przyzwoitym kabarecie była bardzo ważna? Tego typu kabaret w telewizji został kompletnie wycięty i lansuje się z uporem godnym lepszej sprawy...

- A może chodzi o to, że piosenka poetycka jest trudna?

- Hm, fakt, piosenka w kabarecie to trudna rzecz. O, właśnie. Z rozrównaniem wspominać czasy, gdy tekst piosenki pisał poeta, a muzykę – kompozytor. Teraz, niestety, bywa różnie.

- Dlaczego więc króluje rozrywka niskiego lotu, dlaczego z zapartym tchem oglądane są w TV takie krotki jak np. „Gwiazdy na lodzie”?

Dzisiaj Starsi Panowie chyba nie zarobiliby na życie.

- Myślę, że ma pan rację, że Starsi Panowie mogliby dzisiaj umrzeć z głosu. Bogiem jest tak zwana oglądalność...

- Ok, ale to wina artystów, czy może publiczność spisała?

- To jest kwestia wszechobecnego fast foodu. Jak się pojawiło to byle jakie tak zwane jedzenie dostępne za kilka złotych na każdym kroku, szybkie, łatwe i nijakie...

- ...sprawiające wrażenie sytości...

- ...w dodatku jeszcze kolorowe, połączone z balonikami, gadżetami różnymi innymi chorągiewkami, to podobnie się stało chyba z kabaretem i z innego tego typu rozrywką. Dzisiaj wszystko musi być ładne, musi być natychmiast, efekt musi być natychmiast. Starsi Panowie latami pracowali na to, by w końcu stać się klasykami gatunku, by „wychować” sobie swoją publiczność. Dzisiaj jest inaczej.

- Jak się przed tym bronić?

- Nie dać się zwariować i ro-

bić swoje, jak podpowiada Wojtek Młynarski. Róbmy swoje, nie poddawajmy się. Ja w sumie jestem optymistą jeśli chodzi o kabaret. To co jest prawdziwe i poparte ciężką pracą obroni się. Wcześniej lub później. Na pewno.

- Tak jak książka, film w kinie...

- Prawda? Mówili, że książek nie będzie, a są. Mówili, że kina będą puste, a są pełne jak jest dobry film. Teatru miało nie być, a istnieje. Dlatego... damy radę. Chyba.

- Jest pan autorem sztuki „Ta nasza klasa”, która za chwilę obejrzymy. To opowieść o przygotowaniach do klasowego zjazdu. Warto spotykać się po latach?

- Warto. Ta zjazdowość ma już swoją tradycję. Przyznam, że ja mało uczestniczę w takich zjazdach, ale na przykład moja siostra rodzona jest rasową zjazdomanką i sporo mi o tych

spotkaniach opowiada. Te zjazdy w życiu wielu osób mają ogromne znaczenie... Ludzie się do nich nawet specjalnie przygotowują. Wiadomo, najgorszy jest ten pierwszy po trzydziestu latach, ale na szczęście dzisiaj modne są wszelkiego rodzaju identyfikatory i nie jest tak trudno przeżyć to zgromadzenie.

- Zmieńmy trochę temat naszej rozmowy - od 1998 roku sprawuje pan mandat radnego we Wrocławiu. Bywa, że koledzy radni mówią „daj pan spokój, to nie kabaret”?

- (śmiech) Zawsze mnie różni ludzie pytają, czy więcej kabaretu jest w Radzie Miejskiej, czy na scenie?

- Oj, to chyba trudne pytanie, a odpowiedź jeszcze trudniejsza?

- Łatwo nie jest, ale ja w tym fa-

łem, że radnym trochę pobędę, byłem nawet trochę wystraszony faktem, że mnie wybrano, ale potem tak mnie to wciągnęło i naprawdę daje mi to sporo satysfakcji. Dzisiaj byłbym smutny, gdyby mnie nie wybrano.

- To zapytam pana jako polityka: Jak się panu podoba dzisiejsza scena polityczna? Palikot, premier mówiący „spiepszaj dziadu”, pomysł PO by ustawą sejmową drogi jeszcze nie zbudowane uznać za przejezdne, Kurski który wie że „ciemny lud to kupi”, pani ministerka od sportu... Można by wymieniać bez końca. Czy rzeczywistość nie przerosła kabaretu?

- Chapeau bas (wymowa: szaPo Ba; czapki z głów – dop. TM). To co pan mi tutaj podrzuca, to dla mnie

chu radnego jestem już jakby recydywistą bo siedzę tam już czwartą kadencję i niewiele mnie już dziwi. Powiem szczerze, na początku myśla-

jak woda na młyn. Jestem szczerze wdzięczny i chwalebę pod niebiosa, codziennie dziękuję bogu, że dał nam takich polityków, a nie innych. To jest pożywka dla nas wszystkich znakomita. Mówię to jako satyryk. Ale..., wy-daje mi się, że zbyt wielką wagę przywiązujemy do tego kto co powiedział i rzadko zastanawiamy się dlaczego. Spójrzmy na Belgię. Tam nie ma rządu i okazuje się, że w tym kraju wszystko działa. Czyli można. Bądźmy dobrej myśli i niech ci panowie, czasami też panie, dostarczają nam tematów do kabaretów i rozmów na imieninach u cioci. A my sobie damy radę.

- Mimo wszystko?

- Z pewnością. W tym momencie zacytuję naszego klasyka Andrzeja Waligórskiego, który powiedział, że satyra będzie istniała zawsze. Wyczerpie się węgiel, ropa naftowa i inne bogactwa, ale pokłady ludzkiej głupoty są niezmierzone i bezdenne. (śmiech) Tego nam nigdy nie zabraknie. A z tego żyje przecież kabaret. I dobrze...

**Rozmawiał
TOMASZ MAŃKOWSKI
FOT.(3X) – MONIKA MAŃKOWSKA**

MUZYKA

Judas Priest – Invincible Shield (2024)

Nowa płyta Judas Priest od pierwszych minut kosi okrutnie riffami po uszach, dobitnie pokazując kto rządzi w tym gatunku, a heavy metalowe legendy wciąż mają wiele do zaoferowania. Czy dziewiętnasty długograł Anglików to kolejny triumf, czy może raczej powtórka z rozrywki i odcinanie kuponów od poprzednich dokonań?

Po pierwsze, Judas Priest nie odchodzą od swoich korzeni i to jest plus. Po drugie – Invincible Shield to porcja solidnego, klasycznego heavy metalu, z charakterystycznymi riffami, potężnym wokalem Roba Halforda i szybkim tempem. Halford ma już 73 lata, a głos ma taki, że kruszy mury, nadal trzyma wyśmienitą formę. Pomimo upływu czasu, wciąż brzmi potężnie i rozpoznawanie. I po trzecie, Invincible Shield to obowiązkowa pozycja dla wszystkich fanów Judas Priest.

Jeśli szukasz albumu, który pozwoli Ci przenieść się w czasie i poczuć ducha klasycznego heavy metalu, to jest to właśnie TA płyta. Weterani ciężkiego grania z Birmingham udowadniają, że są w doskonałej formie, nie wypalili się z pomysłów, a na koncertowe stadiony przyciągają tłumy fanów z trzech pokoleń. Choć nie jest to najbardziej przełomowa płyta w dyskografii zespołu, bo w sumie takich już nagrali co najmniej kilka, to z pewnością należy do jednych z ich najlepszych wydawnictw ostatnich lat.

Invincible Shield kontynuuje ścieżkę wyznaczoną przez poprzedni album Firepower, który był również bardzo dobry, więc nie ma po co zmieniać tego, co dobrze funkcjonuje. Fenomen tego zespołu polega na tym, że nie nadgrzył ich zęb czasu – grają już 55 lat!, a metalowa maszyna chodzi idealnie naoliwiona, z energią i pomysłami, których mogą pozazdrościć zespoły z krótszym stażem.

Jeśli jesteś fanem Judas Priest lub po prostu lubisz klasyczny heavy metal to Invincible Shield dostarczy Ci wielu emocji i godzin świetnej muzyki.

Metalowa tarcza wciąż błyszczy. (10/10)

KUBA „THORN” MALENDOWSKI

FOT. – TOMASZ MAŃKOWSKI

Jerzy Skoczylas i Monika Mańkowska, zastępca redaktora naczelnego „TTW”.

Jerzy Władysław Skoczylas (ur. 9 lipca 1948 w Olkuszu) – polski satyryk, członek Kabaretu Elita.

Ukończył automatykę na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. W trakcie studiów poznał Tadeusza Drozdę i Jana Kaczmarka wspólnie z którymi w 1969 założył Kabaret Elita.

Od lat sześćdziesiątych mieszka we Wrocławiu. Od lat siedemdziesiątych jest redaktorem Polskiego Radia w tym mieście.

Od 1998 sprawuje mandat radnego wrocławskiej rady miasta, początkowo z ramienia skupionego wokół Bogdana Zdrojewskiego komitetu Wrocław 2000 Plus. W kadencji 2002-2006 był przewodniczącym Komisji Kultury i Nauki oraz wiceprzewodniczącym Komisji Edukacji i Młodzieży. W wyborach samorządowych w 2006 po raz trzeci został wybrany na stanowisko radnego, tym razem z listy Platformy Obywatelskiej. Ponownie objął funkcję przewodniczącego Komisji Kultury i Nauki, zasiadł też w Komisji Edukacji i Młodzieży. Reelekcję uzyskał również w 2010.

Po kolejnej reelekcji w 2014 objął funkcję wiceprzewodniczącego rady miejskiej VII kadencji. 20 marca 2015 wystąpił z PO. W 2018 ubiegał się o ponowny wybór z listy KWW Rafała Dutkiewicza – Sojusz dla Wrocławia, nie uzyskując mandatu.

Wikipedia

Poszukiwania waz z Gołuchowa

W pierwszych latach powojennych ówczesne władze polskie niczego tak intensywnie nie szukały, jak zaginionych około 1943 roku antycznych waz z kolekcji gołuchowskiej. Ale szukano tam, gdzie wazy nigdy nie dotarły.

LESZEK ADAMCZEWSKI

SENSACJE Z PRZESZŁOŚCI

Uprzątnięto już zwłoki poległych lub zabitych, ale zniszczony Poznań nadal przypominał miasto frontowe. Na każdym kroku spotykało się żołnierzy Armii Czerwonej. Obowiązywały nocne zaciemnienie i godzina milicyjna. W takich okolicznościach na przełomie zimy i wiosny 1945 roku rozpoczęto swoistą inwentaryzację wielkopolskich skarbów kultury, które zaginęły podczas drugiej wojny światowej. Ich lista była długa, bardzo długa. Wszak w cudem chyba ocalałym gmachu Muzeum Wielkopolskiego jego przedwojenni pracownicy zastali tylko puste sale.

Już wtedy wiadano, że najcenniejsze zabytki Niemcy wywieźli z okupowanego Poznania. Znano nawet, chociaż bez szczegółów, kierunki głównych ewakuacji: teren forteczny niedaleko Zielenziga (dzisiejszego Sulęcina), kopalnia w Grasleben w środkowych Niemczech oraz dwie miejscowości w Saksonii: Grossgrabe i Reinhardtsgrimma.

Wśród unikatowych dóbr kultury, które Niemcy wywieźli z Posen, chociaż nikt z Polaków nie wiedział dokąd, był skarb nad skarbami – ponad 250 antycznych waz: greckich, egipskich i cypryjskich. W zamku w Gołuchowie koło Pleszewa w drugiej połowie XIX wieku zgromadziła je hrabina Izabela z Czartoryskich Działyńska.

Zabierając się za poszukiwania zbiorów gołuchowskich, pracownicy Muzeum Wielkopolskiego musieli ustalić ich losy podczas

wojny, co było dość trudne. Od samego początku wiadano, że kilka miesięcy przed wrześniem 1939 roku spadkobiercy hrabiny Izabeli – zgodnie z zarządzeniem wojewody poznańskiego nakazującym prywatnym właścicielom ewakuację dzieł sztuki na wschód – część zgromadzonych na zamku zbiorów wywieźli do Warszawy. Zarządzającą ordynacją książąt Czartoryskich w Gołuchowie – w imieniu nieletniego syna – księżna Maria Ludwika osobiście wybrała zabytki, które złożono do 18 obitych blachą cynkową skrzyń i rulonów. Z kolekcji waz antycznych księżna wybrała kilka najmniejszych, w tym ryton w kształcie głowy barana z V wieku przed naszą erą.

Przewiezione do stolicy skrzynie i rulony księżna poleciła zamurować w piwnicy swego domu przy ulicy Kredytowej. Ukryto je tak dobrze, że na skrytkę nie natrafili Niemcy, chociaż wiedzieli o transporcie, który opuścił Gołuchów w czerwcu 1939 roku. To najprawdopodobniej sama Maria Ludwika Czartoryska zdradziła Niemcom, gdzie ukryła skarby z Gołuchowa. Rzecz jasna, nie uczyniła tego dobrowolnie. Zaszantażowano ją groźbą wywiezienia najbliższych do obozów koncentracyjnych. Szantaż wymyślił Alfred Schellenberg, szef niemieckich muzeów dystryktu warszawskiego Generalnego Gubernatorstwa, naciskany przez swych przełożonych z Krakowa, stolicy GG.

Skrzynie i rulony wyjęto ze skrytki 2 grudnia 1941 roku. Według Stanisława Lorentza, który – za zgodą władz Polski Podziemnej – był polskim kierownikiem Muzeum der Stadt Warschau (Muzeum Miasta Warszawy), udało mu się przekonać Schellenberga, by skar-

bów gołuchowskich nie wywozić od razu do Rzeszy.

- Najpierw trzeba skrzynie komisyjnie otworzyć i rozpakować, spisać zawartość oraz sprawdzić, czy zabytki nie uległy uszkodzeniu lub zawilgoceniu. No i trzeba przed wywozem poddać je choćby prowizorycznym zabiegom konserwatorskim - mówił Lorentz do Schellenberga.

Lorentz namówił też Marię Ludwikę, by formalnie skarby gołuchowskie przekazała do warszawskiego muzeum jako depozyt księżnej Czartoryskiej. I mimo wysiłków Niemców, którzy skarby te chcieli wywieźć do Poznania, by połączyć je ze znajdującą się w Kraju Warty częścią kolekcji, pozostały one w Warszawie aż do wybuchu powstania.

9 października 1944 roku, tydzień po kapitulacji powstańców, to co zostało z warszawskiej części kolekcji gołuchowskiej, Niemcy ewakuowali – wraz z innymi skarbami – do zamku Fischhorn koło austriackiego miasta Zell am See. I tam w sierpniu 1945 roku odnaleźli je Polacy. Ale były to tylko skromne resztki z tego, co krótko przed wybuchem wojny księżna przewiozła z Gołuchowa do Warszawy. Najcenniejsze przedmioty z tego depozytu nie zostały odnalezione do dziś.

Zbiory Czartoryskich, które pozostały w Gołuchowie, były jednym z najcenniejszych łupów kulturalnych hitlerowskich Niemiec w zajętej Polsce. Nic zatem dziwnego, że skarbmami gołuchowskimi, wśród których było 254 z 259 skatalogowanych antycznych waz, zainteresowało się dwóch największych grabieżców kultury Trzeciej Rzeszy: przewodniczący Reichstagu Hermann Göring i doktor Hans Posse, specjalny pełnomocnik Adolfa Hitlera do spraw Muzeum Führera w Linzu.

W końcu 1939 roku w Gołuchowie, po rozpakowaniu złożonych w skrzyniach zbiorów, Niemcy urządzili w zamku Czartoryskich Heimat-Museum, które podlegało poznańskiemu Kaiser-Friedrich Museum. Nie było ono czynne długo, raptem kilka miesięcy. Do jego zamknięcia 21 lipca 1940 roku przyczyniła się doktor Herta von Ramm-Helmsing, która w końcu maja dokonała inspekcji gołuchowskiego muzeum. W sporządzonym raporcie domagała się natychmiastowego zabezpieczenia w Posen całego wyposażenia zamku wraz z kolekcją waz.

Dla doktora Siegfrieda Rühlego, dyrektora Kaiser-Friedrich Museum, przywiezione do Poznania zbiory gołuchowskie stanowiły nie tylko powód do dumy, ale i kłopot. O kolekcję waz dopytywali się najwyżsi dygnitarze hitlerowskich Niemiec, a on musiał zadbać o ich bezpieczeństwo.

FOT. – ARCHIWUM AUTORA

Profesor Stanisław Lorentz (w środku) i operator „Polskiej Kroniki Filmowej” przy wyjętej ze skrzyni wazy z kolekcji gołuchowskiej po powrocie polskich skarbów z Moskwy.

Na początku skrzynie ze zbiorami gołuchowskimi umieszczono w dawnym pawilonie amerykańskim na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, później przewieziono je do katedry na Ostrowiu Tumskim, zamienionej na magazyn dóbr kultury. Dopiero w maju 1942 roku część zabytków gołuchowskich, w tym kolekcja waz i obrazy znalazły się w głównej siedzibie Kaiser-Friedrich Museum, gdzie wazy poddano zabiegom konserwatorskim.

Te fakty udało się ustalić co dopiero wyzwolonym Poznaniu. **Pracownicy Muzeum Wielkopolskiego dowiedzieli się również, że w 1943 roku antyczne wazy zniknęły z Poznania. Dokąd je Niemcy ewakuowali? Podejrzanie padło na kopalnię soli w Grasleben w środkowych Niemczech, dokąd w połowie października 1944 roku wywieziono skarby poznańskie przechowywane w schronie bojowym numer 701. na terenie fortecznym koło miasta Zielenziga.** A wkrótce potem kolejne zabytki wielkopolskie miały trafić do Grasleben. To właśnie wynikało z odnalezionych w Poznaniu dokumentów niemieckich.

Polacy długo wierzyli w ślad wiodący do Grasleben. Doktor Karol Estreicher, szukający w okupowanych Niemczech polskich dóbr kultury, 28 stycznia 1947 roku pisał do Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków w Warszawie: „W dniu dzisiejszym wyjeżdżam do Berlina w poszukiwaniu za zabytkami polskimi z Poznania, które były w Grasleben [...], a więc za Gołuchowem, Gale-rią Raczyńskich itp. ...”

I Estreicher szukał przede wszystkim waz z Gołuchowa, chociaż już w 1946 roku podobne starania czynił w Niemczech Jan Morawiński, delegat Ministerstwa Kultury i Sztuki RP. Wskutek jego nacisków władze brytyjskiej

strefy okupacyjnej zwróciły się do amerykańskich władz wojskowych z zapytaniem o zabytki gołuchowskie. Odpowiedź Amerykanów była wyraźna: wśród dzieł sztuki zabezpieczonych w Grasleben przez oficerów wywiadu USA nie było przedmiotów ze zbiorów Czartoryskich.

Zagadka wyjaśniła się dopiero w ostatnich dniach 1956 roku. Wśród 6408 zabytków, 22 grudnia przekazanych przedstawicielom władz PRL przez Związek Radziecki, była kolekcja waz gołuchowskich. Wprawdzie nie cała, bo Rosjanie nie zwrócili 33 wazy, których w 1956 roku najprawdopodobniej nie udało im się zidentyfikować, a nie można też wykluczyć, że pojedyncze egzemplarze mogły zostać rozbite, choćby podczas długiego transportu z okolic Meseritz (Międzyrzecz) do Moskwy. Bo właśnie w pobliżu wioski Hochwalde (Wysoka) koło Meseritz w połowie marca 1945 roku wpadły one w ręce tak zwanej brygady trofiejnej Komitetu do spraw Sztuki przy Radzie Komisarzy Ludowych ZSRR. Nie tylko wazy, ale cały skarbiec ukryty w kilku żelbetowych komorach systemu podziemnego tego, co dzisiaj nazywamy Międzyrzeckim Rejonem Umocnionym.

Pracownicy Muzeum Wielkopolskiego w 1945 roku sądzili, że zabytki wywożone z Poznania na teren forteczny koło Zielenziga magazynowano tylko w schronie 701, skąd rzeczywiście ewakuowano je do Grasleben. Tymczasem schronów był zaledwie drobną częścią gigantycznego skarbcza Trzeciej Rzeszy, urządzonego w podziemiach MRU. Zgromadzonych tam dóbr kultury Niemcy nie zdążyli już ewakuować w głąb Rzeszy. Półtora miesiąca po przełamaniu fortyfikacji międzyrzeckich przez Armię Czerwoną na ów skarbiec natknęli się Rosjanie.

FOT. – LESZEK ADAMCZEWSKI

Z zamku w Gołuchowie Niemcy zrabowali wazy antyczne z kolekcji Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej.

Reklama ♦ Reklama ♦ Reklama ♦ Reklama
Tel. +48 602 638 409, e-mail: twoj-tydzien@wp.pl

Wodorowe ogniwa w Hyundaiu

Hyundai przedstawia INITIUM, swój koncepcyjny pojazd elektryczny z ogniwami wodorowymi (FCEV), potwierdzając swoje wyraźne zaangażowanie w mobilność wodorową i zrównoważony rozwój. Docelowy zasięg wynosić ma ponad 650 km przy maksymalnej mocy silnika 150 kW. INITIUM zadebiutuje w pierwszej połowie 2025 roku, a zostanie zaprezentowany na targach motoryzacyjnych w Los Angeles i Auto Guangzhou w listopadzie 2024 roku.

FOT. (2X) – HYUNDAI

INITIUM to łacińskie słowo oznaczające „początek” lub „pierwszy”, co zrozumiałe, bo Hyundai Motor jest pionierem w dziedzinie energii wodorowej.

- Jasne, niezachwiane zaangażowanie Hyundai Motor w wodór w ciągu ostatnich 27 lat ma swoje korzenie w naszej wierze w jego potencjał jako czystego, dostępnego, a zatem sprawiedliwego źródła energii dla każdego – powiedział Jaehoon-Chang, prezes i dyrektor generalny Hyundai Motor Company. - Jesteśmy oddani tworzeniu przyszłości, w której wodór będzie wykorzystywany przez każdego, we wszystkim i wszędzie.

Przedstawiając wizję HTWO Grid – kompleksowego rozwiązania w zakresie energii wodorowej obejmującego produkcję, magazynowanie, transport i wykorzystanie – prezes Chung wyraził zaangażowanie Grupy w aktywny udział w rozwoju społeczeństwa wodorowego i podkreślił możliwości Grupy w zakresie osiągnięcia tego celu, pod-

kreślając, że „przejście na energię wodorową to ruch dla przyszłych pokoleń”.

Rozwój modelu INITIUM koncentrował się na trzech głównych aspektach: większym zasięgu i zwiększonej wydajności, które są kluczowymi zaletami samochodów wodorowych; przestronnym wnętrzu i przestrzeni bagażowej, dzięki czemu idealnie nadają się dla rodzin; oraz wyjątkowych funkcjach zapewniających wygodę i bezpieczeństwo, charakterystycznych dla samochodów wodorowych.

Jedną z największych zalet pojazdów FCEV jest imponujący zasięg i elastyczność, jaką zapewniają. Firma Hyundai Motor wyposażyla prototyp INITIUM w duże zbiorniki paliwa wodorowego, aby zmaksymalizować zasięg pojazdu, zwiększając korzyści płynące z pojazdów wodorowych.

Jeśli chodzi o osiągi, INITIUM oferuje doskonale przyspieszenie i zapewnia płynne wyprzedzanie. Dzięki dalszemu rozwojowi tech-

nologii ogniw paliwowych Hyundai, firma zwiększyła pojemność akumulatora, co pozwala na osiągnięcie mocy silnika elektrycznego na poziomie 150 kW. Zapewnia to kierowcom poczucie płynności jazdy w obszarach miejskich i przy wyższych prędkościach na autostradach.

INITIUM zapewnia imponujący poziom przestrzeni wewnętrznej i wszechstronności odpowiedni dla rodzinnego SUV-a, z dużą przestrzenią dla pasażerów w drugim rzędzie, która posiada oparcia foteli z dużym kątem odchylenia dla zwiększenia komfortu. Szerokie nadwozie INITIUM i duży kąt otwarcia tylnych drzwi zwiększają wygodę pasażerów siedzących z tyłu podczas wsiadania i wysiadania z samochodu.

INITIUM ma funkcję planowania tras, przystosowaną dla pojazdów FCEV, która rozwiązuje jeden z największych problemów kupujących pojazdy FCEV: dostęp do infrastruktury tankowania. Dzięki tej funkcji użytkownicy mogą łatwo wyznaczyć optymalną trasę, znajdując stacje po drodze bez ko-

nieczności uzyskiwania dostępu do oddzielnej aplikacji lub wykonywania połączenia telefonicznego. Użytkownicy mogą sprawdzić dostępność stacji i stan działania zidentyfikowanej stacji ładowania, a także liczbę oczekujących pojazdów, a tym samym możliwość tankowania.

Ponadto ogniwo wodorowe modelu INITIUM dostarcza energię elektryczną bez emisji zanieczyszczeń. Wykorzystując funkcję prototypu, energię elektryczną można wykorzystać do zasilania i ładowania różnych urządzeń gospodarstwa domowego i urządzeń osobistych za pośrednictwem Vehicle-to-Load (V2L). Warto zauważyć, że zewnętrzny terminal został zaprojektowany tak, aby łączyć się bezpośrednio z gniazdkiem domowym 220 V, przekształcając INITIUM ze środka transportu w potencjalnego dostawcę energii.

Zgodnie z zobowiązaniem Hyundai Motor do bezkompromisowego bezpieczeństwa, INITIUM został opracowany w celu osiągnięcia najwyższego na świecie poziomu

bezpieczeństwa w razie kolizji i w trakcie jazdy. Pojazd został wzmocniony wieloskieletową konstrukcją z przodu, a także boczną konstrukcją nadwozia i zawiera dziewięć poduszek powietrznych, zapewniając bezpieczeństwo w razie kolizji na światowym poziomie.

Hyundai Motor planuje zaprezentować INITIUM na targach motoryzacyjnych w Los Angeles i Auto Guangzhou w listopadzie, co jeszcze bardziej umocni jego pozycję na globalnym rynku jako lidera w dziedzinie mobilności wodorowej. Wersja produkcyjna prototypu INITIUM ma zostać wprowadzona na rynek w pierwszej połowie 2025 roku.

Ewolucja wodorowa Hyundai sprawiła, że stał się on pierwszym na świecie producentem samochodów, który masowo tworzy wodorowe pojazdy FCEV, wprowadzając swój pierwszy dedykowany model z ogniwami paliwowymi w 2018 roku. Te osiągnięcia w zakresie rozwoju pojazdów FCEV podkreślają wyraźne zaangażowanie Hyundai Motor w tworzenie lepszej przyszłości.

2-milionowy Mercedes trafił do Polski

Fabryka Mercedes-Benz w Kecskemét na Węgrzech świętuje wyprodukowanie 2-milionowego samochodu – w pełni elektrycznego EQB. Jubileuszowy samochód trafi na polski rynek, a jego nabywcą jest SIXT Polska – dostawca usług mobilności specjalizujący się w krótko- i długoterminowym wynajmie samochodów. Węgierska fabryka Mercedes-Benz została otwarta w 2012 roku. Obecnie produkowane są tam kompaktowe modele z gwiazdą, m.in.: Klasy A i CLA Coupé oraz CLA Shooting Brake, a także w pełni elektryczny kompaktowy SUV EQB. Zakład zatrudnia około 4500 pracowników i jest jednym z największych pracodawców w regionie.

Teraz, po nieco ponad 12 latach eksploatacji, fabrykę w Kecskemét opuścił 2-milionowy samochód. To Mercedes-Benz EQB, w pełni elektryczny kompaktowy SUV. Jego przestronne nadwozie oferuje miejsce dla maksymalnie 7 osób, regulowaną kanapę i aż 1710 l przestrzeni bagażowej, a na liście opcji znajduje się hak holowniczy o uciążu do 1700 kg. Wydajny układ napędowy w połączeniu z udoskonaloną aerodynamiką pozwala na uzyskanie zasięgu do 535 km w realistycznym cyklu testowym WLTP.

Dzięki niedawnej aktualizacji, EQB oferuje również jeszcze bardziej innowacyjne funkcje, w tym ulepszone systemy bezpieczeństwa czynnego, nową, jeszcze inteligentniejszą generację systemu informacyjno-rozrywkowego MBUX, system dźwiękowy Dolby Atmos®.

Jubileuszowy EQB trafi do Polski, gdzie dołączy do floty SIXT Polska – dostawcy usług mobilności, który w ostatnim czasie wzbogacił swoją flotę o kilkadziesiąt Mercedesów klasy kompaktowej (EQA i EQB) oraz wyższej (EQE i EQE

FOT. - MERCEDES

Jens Bühler – prezes fabryki w Kecskemét i Łukasz Zurek – prezes Sixt Polska SUV). Jest to odpowiedź na rosnącą popularność wynajmu samochodów w pełni elektrycznych. Docenia je już

wielu klientów, ze względu na możliwość korzystania z buspasa, bezpłatne parkowanie w miastach i łatwe

znalezienie miejsca parkingowego bezpośrednio przy ładowarce, a także wysoką wydajność i komfort.

Napęd elektryczny jest niezwykle cichy i płynny, a moment obrotowy jest natychmiast dostępny do szybkich manewrów wyprzedzania. Z drugiej strony postęp w technologii akumulatorów i rozwój infrastruktury ładowania ułatwiają pokonywanie dłuższych dystansów.

Wybór samochodów Mercedes-Benz był również podyktowany unikalnym ekosystemem oferowanym przez producenta luksusowych samochodów ze Stuttgartu. Użytkownicy elektrycznych samochodów Mercedes-Benz mają do dyspozycji m.in. inteligentną nawigację, która automatycznie planuje trasę z postojami na ładowania, uwzględniając nawet obłożenie stacji, oraz kartę Mercedes me Charge, która umożliwia ładowanie baterii na stacjach od różnych dostawców bez konieczności osobnej rejestracji. A to sprawia, że obsługa elektrycznego Mercedesa jest łatwiejsza.

STRONĘ OPRACOWAŁ: TOMASZ MAŃKOWSKI

Samochody UŻYWANE

NOWY PLAC! NOWA LOKALIZACJA!

Samochody używane z pewną historią

SEAT CERTYFIKOWANE
UŻYWANE

CUPRA
APPROVED

POL-CAR
UŻYWANE

POL-CAR
Suchy Las : Obornicka 150

Zadzwoń
61 87 32 284

Odwiedź naszą stronę
www.uzywane.pol-car.pl

IVECO
Podążaj drogą zmian

WYPRZEDZAMY
WSZYSTKIE
WYPRZEDAŻE

Przedsezonowa wyprzedaż IVECO

Okazja, na którą czekałeś! I to krócej niż zwykle. Nie oglądamy się na konkurencję i ruszamy ostro z wyprzedażą już teraz. W specjalnej ofercie znajdziesz niemal każdy IVECO Daily. Wystarczy, że podpiszesz umowę do 31.12.2024. Sprawdź szczegóły i wyprzedź innych chętnych!

Dowiedz się więcej na iveco.pl

POŻYCZKA 1%*
rocznie od IVECO Capital

*Promocja wyprzedażowa obowiązuje na wszystkie spalinerne wersje nowych IVECO Daily MY22 oraz MY24 wyprodukowane w 2024 r. Warunkiem skorzystania z promocji jest złożenie zamówienia po ogłoszeniu promocji i nie później niż do 31.12.2024 roku. Finansowanie w formie pożyczki dla firm. Parametry finansowania: pierwsza wpłata 50% ceny netto pojazdu, okres pożyczki 24 miesiące, raty kwartalne, jednorazowa spłata kwoty VAT w pierwszym miesiącu finansowania. Finansowanie w PLN, oprocentowanie stałe. Suma opłat w całym okresie pożyczki wynosi 102% i nie obejmuje kosztów ubezpieczenia pojazdu. Przyznanie finansowania jest uzależnione od wyniku badania zdolności kredytowej wnioskującego o finansowanie. Szczegółowe informacje dostępne u autoryzowanych dealerów IVECO na terenie całego kraju. Niniejsza propozycja nie stanowi oferty w rozumieniu prawa i jest skierowana wyłącznie do przedsiębiorców. Podmiotem finansującym jest CNH Industrial Capital Europe SAS Spółka Akcyjna Uproszczona z siedzibą w Warszawie. Akcja jest ograniczona w czasie. Z propozycji można skorzystać do 31.12.2024 roku lub do wyczerpania puli.

POL-CAR Poznań, ul. Gorzysława 9 // T. 61 87 32 158
pol-car.iveco.pl

IVECO
CAPITAL